

3 Aruba

Rotonde versierd

11 Financieel

SER adviseert nationaal energieakkoord

13 Wereld

Tornado treft toeristen in Portugal

14 Sport

Tsjechië en Spanje in evenwicht in finale Davis Cup

Betere integratie gehandicapten gewenst

ORANJESTAD — Gehandicapten moeten beter kunnen integreren in de maatschappij. Maar dat kan alleen als de maatschappij beperkingen van gehandicapten ziet en meer oplossingsgericht handelt. Een groot aantal (80+) organisaties - overheid, bedrijfsleven en verenigingen - doet daarom op 3 december mee aan een seminar van het Plataforma Derecho di Personanan cu Limitacion Aruba. Dat moet aan het eind van de dag een samenwerkingsconvenant opleveren.

door onze verslaggever
Mirte de Rozario

“Zitten mensen in een rolstoel en moeten ze een trap op, dan zijn ze gehandicapt, want ze kunnen de trap niet zelfstandig op. Heeft dezelfde trap echter een tillift, dan spreken we van een persoon met een beperking. Een beperking is te overbruggen, er is iets aan te doen”, aldus Cyndi Kelly-Mathilda van het Platform. “Het gaat ons dus niet om de persoon of om het handicap, maar om de manier waarop de maatschappij omgaat met dat handicap en de beperking wegneemt. Alleen dan kan een gehandicapte zo optimaal mogelijk functioneren in de maatschappij.”

Het Platform is de organisator van het seminar waarin de integratie van gehandicapten dus centraal staat. Op 3 december is het de Internationale dag van mensen met een beperking, voor het Platform alle reden om rond die dag activiteiten te organiseren om aandacht voor deze doelgroep te vragen. Daarom heeft het Platform zich bijvoorbeeld ook aangesloten bij de eerste *Paranda di Bochincha* (Truckersrit) die het Rode Kruis op zaterdag 1 december organiseert en waarbij mensen met een beperking meerijden met vrachtwagenchauffeurs. Voor het seminar geldt eveneens dat dit voor de eerste

keer wordt georganiseerd.

Samenwerkingsconvenant
Tijdens het seminar gaan de deelnemende bedrijven, instanties en overheden in op vijf thema's: acceptatie in de samenleving, infrastructuur & transport, werk- en levensstandaard, gezondheid & rehabilitatie en socialisatie. Deze thema's zijn naar voren gebracht door focusgroepen, georganiseerd door het Platform, en waaraan mensen met een beperking deelnamen. Zij gaven dus zelf aan dat ze dit als problemen ervaren in hun dagelijks leven. Het doel van het seminar is om de voorwaarden te definiëren om op Aruba de barrières van deze vijf thema's weg te nemen. Naast presentaties gaan de deelnemers in kleine groepen aan de slag om te bespreken, te analyseren en te brainstormen wat er op hun gebied op dit moment wordt gedaan voor mensen met een beperking en wat er kan verbeteren. De uitkomst van die groepen moet uiteindelijk uitmonden in een samenwerkingsconvenant.

Weerspiegeling
Het seminar vindt plaats in hotel Marriott en heeft een gemêleerd gezelschap aan deelnemers. Zoals Dienst Infrastructuur en Planning, Dienst Openbare Werken, Directie Sociale Zaken, Directie Volksgezondheid, Dienst Arbeid en Onderzoek, sportinstituut Ibsa, ver-

enigingen van architecten, huisartsen, fysiotherapeuten, transportondernemingen Arubus en de kleinere, het Wit Gele Kruis, Horacio Oduber Hospitaal, hotelorganisatie Ahata, diverse Centro di Bario's, winkelcentra Paseo Herencia en Palm Beach Plaza, vakbonden en carnavalsvereniging SAC. “Absoluut een gezelschap waarin alle sectoren zijn vertegenwoordigd, maar dat moet ook wel. Want dat is een weerspiegeling van de maatschappij en we hebben het over een doelgroep in die maatschappij. Het klinkt dan misschien wel raar om de carnavalsvereniging uit te nodigen, maar mensen met een beperking willen ook dat feest kunnen meevieren.” Ook de politiek is uitgenodigd: premier Mike Eman (AV) en zijn ministers van Sociale Zaken (Michelle Winklaar), Toerisme (Otmar Oduber) en Volksgezondheid (Richard Visser), parlementsvoorzitter Paul Croes en parlementariër Mervin Ras.

Platform
Opgericht in 2007 (nadat de Verenigde Naties een jaar eerder een verdrag aannamen over de rechten van personen met een beperking) zijn er veertien instanties bij het Platform aangesloten. Waaronder Favi (blinden), Fepo (gehoor), Sonrisa (mentale beperking), Atha (jongerenwerk), Fundacion Biba Bao Gui (psychiatrische woonbegeleiding) en Stichting Mi Por (fysieke beperking). Het platform wil laten zien dat de maatschappij óók bestaat uit personen met beperkingen. Dat kan heel divers zijn; intellectueel, visueel, qua gehoor en motorisch.

Zie ook pagina 5:
'Paranda di Bochincha'

Nog geen duidelijkheid over Premium Capital

BOGOTA/WILLEMSTAD — Er valt op dit moment nog niet te zeggen of er iets mis is met het investeringsfonds Premium Capital. Dat meldde de in Colombia gevestigde advocaat David Espinosa, die door Premium Capital is ingehuurd als belangenbehartiger van de investeerders, aan de Amigoe.

Premium Capital is negatief in het nieuws gekomen omdat de grote Colombiaanse effectenhandelaar Interbolsa via dit fonds, dat ingeschreven staat op Curaçao, de Colombiaanse belastingen zou hebben ontdoken. Premium Capital is een investeringsfonds dat eigendom is van de 1260 grote deels Colombiaanse aandeelhouders, allen cliënten van Interbolsa. De statutaire directie van Premium Capital is in

handen van het op Curaçao gevestigde bedrijf Eclipse NV. De administratie van het fonds wordt verzorgd door het eveneens op Curaçao gevestigde Amicorp.

Espinosa legt uit dat op het moment dat Premium Capital en Interbolsa, dat inmiddels vanwege schuldenproblematiek geliquideerd wordt, negatief in het nieuws kwamen, de investeerders hun geld uit het fonds wilden halen. Maar dit is niet mogelijk omdat het geld geïnvesteerd is en dus niet beschikbaar. Tot nader order heeft het fonds een bevriezing ingesteld, zodat niemand zijn geld kan terugtrekken. Momenteel wordt het geld van het fonds en de cliënten door forensische specialisten onderzocht. Over twee tot drie weken hoopt Espinosa duidelijkheid te hebben.

Vervolg op pagina 6

'Israël verantwoordelijk voor doden Gaza'

Palestijnse brandweermannen en reddingswerkers bij een gebombardeerd gebouw in Gaza-stad na een Israëlische luchtaanval vandaag.

CAIRO — Israël is verantwoordelijk voor de 'massamoord' en de dood van de kinderen die tijdens de luchtaanvallen op de Gazastrook zijn omgekomen. Dat zei de Turkse premier Recep Tayyip Erdogan vandaag in een toespraak in de Egyptische hoofdstad Caïro.

Vertegenwoordigers van verschillende landen zijn in Caïro bijeen om de crisis rond de Gazastrook te bespreken.

Erdogan staat bekend om zijn kritische houding ten aanzien van Israël. De Amerikaanse president

verjongingsproces komt er maar niet en door de handwijze van de partij met betrekking tot het informatieproces had de PAR-politicus van het eerste uur er een hard hoofd in dat dit jongeringsproces binnenkort van de grond komt. “De PAR is als partij een instituut, dat groter is dan elke persoon. Maar wanneer een persoon zich gro-

ORANJESTAD — De deurwaarder heeft beslag gelegd op de inboedel van restaurant Maute Grill in Paseo Herencia. De zaak was al dicht omdat de Venezolaanse eigenaar was vertrokken. Hij zou het gehad hebben met Aruba omdat hij al twee keer was overvallen. Vanwege die criminaliteit besloot hij het eiland dus te verlaten, maar zonder eerst zijn zaken netjes af te handelen. Omdat de ondernemer nog schulden had, is er dus beslag gelegd. Alles wat nog waarde had, werd in een vrachtwagen meegenomen.

Beslag op grillrestaurant

Sulvaran: 'Ik werk niet met de maffia'

WILLEMSTAD — Glenn Sulvaran brak gisteren met de fractie van de PAR in de Staten (niet met de partij) en gaat als onafhankelijk Statenlid verder met de onderhandelingen om tot een nieuwe regering te komen. Hij hoopt dat de PAR als partij alsnog aanschuift bij het proces. In een exclusief interview met de Amigoe geeft Sulvaran inzicht in – zoals hij het zelf noemt – ‘een weloverwogen besluit’. “Ik werk niet met de maffia”, aldus Sulvaran. Zijn beslissing moet ook gezien worden als het begin van een proces, dat niet alleen het beste voor ogen heeft voor Curaçao maar ook voor de PAR.

Ik ben PAR en zal voor altijd PAR blijven, stelt Sulvaran voorop. Hij heeft het over de principes en doelstellingen waarmee de gele partij in 1994 werd opgericht. “Daar sta ik voor en ik blijf er ook heilig in geloven.” Maar de ontwikkelingen binnen de partij van de laatste tijd baren Sulvaran zorgen. Het intern al veelbesproken

ter en belangrijker maakt dan de partij hebben we een probleem”, zegt hij, duidelijk erop doelend dat het jongeringsproces ook moet leiden tot het kiezen een nieuwe partijleider.

PS, PAR, Pais
Naar de mening van Sulvaran is een coalitie, bestaande uit de partijen PS, PAR en Pais en mogelijk ook de PNP erbij, op dit moment het beste voor Curaçao. Een dergelijke coalitie zal voor rust zorgen. Een rust waar de samenleving al lang naar snakt. “Vooral de samenwerking tussen PS en PAR zal voor de nodige rust zorgen. Deze twee partijen waren de twee grote politieke tegenpolen van de afgelopen jaren. Iedereen is erbij gebaat als deze twee partijen een manier vinden om tot samenwerking te komen en gezamenlijk het hoofd te bieden aan de problemen van het land en een eind te maken aan de verdeeldheid binnen de gemeenschap.” Wat Sulvaran niet ziet zitten is een samenwerking met MFK. Maar tijdens het informatieproces konden voor Sulvaran de twijfels over een mogelijke samenwerking met de partij van Gerrit Schotte niet worden weggenomen. Het gonst al weken van de geruchten over contacten tussen MFK en PAR in de persoon van Lipo Elhage, de broer van PAR-leider Emily de Jongh-Elhage. De MFK zou, ondanks het feit dat de partij meer

zetels heeft behaald dan de PAR, het premierschap aan de PAR geven als de twee partijen zouden samenwerken. Tot en met gistermiddag drie uur ging de informatie rond dat er bij een broodjeszaak bij Zuikertuintje gesprekken gaande waren tussen Lipo en personen gelieerd aan de MFK. De partijraad van de PAR had echter verschillende malen aangegeven dat werken met de MFK geen optie was. “Waar zijn we dan mee bezig? Het standpunt van de partij is duidelijk. We werken niet met de MFK. Daar blijf ik ook bij. Ik werk niet met de maffia. Het land is daar niet mee gediend. Toch zijn er aanhoudende contacten tussen de MFK en de PAR.” De MFK wordt al meer dan een jaar in verband gebracht met het strafrechterlijk onderzoek Bientu. Partijfinancier en loterijbaas Robbie dos Santos is hierin de hoofdverdachte. Dos Santos zou bevriend zijn en zakenbelangen hebben met casinobaas Francesco Corallo, tegen wie Interpol een internationaal aanhoudingsbevel heeft uitgevaardigd.

Vervolg op pagina 6
Sulvaran onderhandelt verder

Zie ook pagina 7
Vertrek Sulvaran laat PAR verslagen achter
'De partijen hebben voor een andere richting gekozen'

deze week:

65 jaar
Sorooptimisten

De Transparante
Vennootschap

Sociale vorming
bij de Marine

the plaza 24 Nov Plaza Golf Toernooi.
Schrijf je in
@ Tierra del Sol

Geopend de gehele week
van 8.00 am - 01.00 am
Tel. 583-8826

Riolering verstopt ??

Wij verhelpen iedere verstopping
van afvoeren in en rond uw huis,
appartement, hotel of bedrijf.

Ontstopping met hoge waterdruk
of met moderne freessapparatuur
ook voor het legen van uw septic tank

**PIPE CLEANING
SERVICE**

7395555

Ook afvoer inspectie met kleurencamera's

RADIO KELKBOOM FM STEREO 106.7

Nederlandstalige uitzendingen van
Maandag t/m Zaterdag Radio
Nederland Wereldomroep/ANP

10:00-10:15 Nieuws Spaans
10:30-10:45 R.N.W.O. Portug.
11:55-12:00 Nieuws Nota

NIGHTMOVES
De beste Jazz Music by Dr. B.
Jazz is alive on 106.7 fm
Woens. 9 p.m./Zon. Midn.
Listen to Great Jazz
with Ray Murray
Vrijdag 9 p.m./Zaterdag midn.

BUTISHI DI ALEGRIA
de echte lokale
muziekprogramma
met ITO & Eddie

6:30-7:25 R.N.W.O.
8:00-8:10 Nieuws Pap
8:30-9:00 Wereldpanorama
9:00-9:10 Nieuws Pap
9:30-9:45 Nieuws Creole

13:00-13:30 Nieuws Pap
13:30-14:00 Bolero muziek
14:00-15:00 Locale muziek
15:00-16:00 Gevarieerd
16:00-17:00 Mexicaans

Info Magazine
met aktuele nieuws en elke
avond een speciale dagprogramma

NIEUWSLIJN EUROPA
ELKE DAG
OM 12.00 'S MIDDAGS

FARAWE
Live Surinaams Programma
elke zondagmiddag 13:00-14:00
Laatste zondag v/d maand 12:00-14:00

THE CINEMAS
thecinemas.aw Valid till Nov 21

AT RENAISSANCE	AT PASEO HERENCIA
THE TWIGHTLIGHT SAGA: BREAKING DAWN PART 2 daily: 5:45 8:30 matinee: 12:15 3:00 late show: 11:15 3:00 NEW PG-13	THE TWIGHTLIGHT SAGA: BREAKING DAWN PART 2 daily: 5:00 8:45 matinee: 2:45 5:30 late show: 11:30 3:00 NEW PG-13
THE MASTER daily: 5:15 8:15 matinee: 11:15 3:00 late show: 11:15 3:00 NEW R	THE MASTER daily: 5:30 8:30 matinee: 2:30 5:15 late show: 11:30 3:00 NEW R
SKYFALL SP daily: 4:30 7:45 matinee: 1:00 3:00 late show: 11:00 3:00 PG-13	SKYFALL SP daily: 5:15 8:15 matinee: 2:15 5:00 late show: 11:15 3:00 PG-13
WRECK IT RALPH 3D SP daily: 5:30 8:15 matinee: 12:45 3:15 late show: 11:00 3:00 PG	WRECK IT RALPH 3D SP daily: 5:00 8:15 matinee: 2:15 5:00 late show: 11:15 3:00 PG
FLIGHT SP daily: 5:00 8:00 matinee: 11:00 3:00 late show: 11:00 3:00 R	FLIGHT SP daily: 5:15 8:15 matinee: 2:15 5:00 late show: 11:15 3:00 R
HERE COMES THE BOOM daily: 6:45 9:00 matinee: 11:30 3:00 late show: 11:30 3:00 PG	HERE COMES THE BOOM daily: 5:15 8:15 matinee: 2:15 5:00 late show: 11:15 3:00 PG
TAKEN 2 SP daily: 7:45 9:00 matinee: 11:30 3:00 late show: 11:30 3:00 PG-13	TAKEN 2 SP daily: 7:30 9:45 matinee: 11:45 3:00 late show: 11:45 3:00 PG-13
WRECK IT RALPH 2D SP daily: 12:15 2:30 matinee: 12:15 2:30 late show: 11:15 3:00 PG	WRECK IT RALPH 2D SP daily: 2:45 5:15 matinee: 2:45 5:15 late show: 11:15 3:00 PG
SINT & DIEGO daily: 4:30 7:45 matinee: 12:00 2:15 late show: 11:00 3:00 G	ALLEEN MAAR NETTE MESEN daily: 10:00 12:00 matinee: 12:00 2:15 late show: 11:00 3:00 R
SILENT HILL: REVELATION 3D daily: 10:00 12:00 matinee: 12:00 2:15 late show: 11:00 3:00 R	ARGO SP daily: 7:15 9:00 matinee: 12:00 2:15 late show: 11:00 3:00 R
SECRET OF THE WINGS 2D daily: 12:30 2:45 matinee: 12:30 2:45 late show: 11:00 3:00 G	CRYSTAL THEATER BREAKING DAWN P1 Thu: 8:30 BREAKING DAWN P2 Thu: 11:30

Matinee: sat - wed | Late show: fri & sat

NL = Nederlands onderstraling | ES = Spaans en Español

CENTRALE BANK VAN ARUBA

Bekendmaking

Ingevolge artikel 19 lid 1 van de Landsverordening toezicht
verzekeringsbedrijf (AB 2000 nr. 82) deelt de Centrale Bank
van Aruba (de CBA) hierbij mede dat zij op 26 september
2012 een vergunning ex artikel 5 lid 2 van de Landsveror-
dening toezicht verzekeringbedrijf heeft verleend aan
Pan-American Life Insurance Company of Aruba V.B.A. om
het levensverzekeringbedrijf uit te oefenen als bedoeld in
artikel 1 van eerdergenoemde Landverordening. Tevens
deelt de CBA mede dat zij op 26 september 2012 ingevolge
artikel 22 lid 1 van de Landsverordening toezicht verzeke-
ringsbedrijf toestemming aan American Life Insurance
Company Aruba branch heeft verleend om haar lokale leven
portefeuille over te dragen aan Pan-American Life Insurance
Company of Aruba V.B.A.

Turtug Aruba

(sporen van) een
zeeschildpad gezien?

**Bel TURTLE HOTLINE :
592 93 93**

Visit
our website
AMIGOE.COM

**Verzekeringen
Pensioenen
Hypotheken**

ASCA

ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.
Dienstverlening met een
persoonlijk karakter

Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

**Clown
Doctors**

Cel: 731-0289
clowndoctorsaruba@gmail.com

Animal Rights Aruba

**We save, We care,
We educate!**

E-mail: ara@setarnet.aw
Website: www.Animalrightsaruba.org
Tel: 5887709/5945393
Voor donaties: via Paypal zie website

Character meets comfort

**The new Mitsubishi
ASX 2013**

**MITSUBISHI
MOTORS**
Drive@earth

The newly redesigned Mitsubishi ASX is out to destroy pretentiousness. Combining a sporty yet fuel efficient 2.0-liter MIVEC Engine powerhouse with sophisticated cool style, the ASX makes the journey every bit fun and comfortable. Connect with your world from the moment you get inside and experience the Panoramic Glass Roof with Interior LED Illumination, 710 Watt 9-speaker Rockford Fosgate® Premium Sound System, Engine Push Start Button with Keyless Operation System, Rearview Camera and Touch Screen.

Like us on www.facebook.com/YrausquinandSons and visit us at www.reysonson.com

**Renaissance Mall & Marketplace,
Crystal & Seaport Casinos present:**

**ISLAND
XTRAVAGANZA**
Aruba - Curaçao

shop, dine, play = WIN

1st Prize **Hyundai Sonata!**

2nd Prize 7 days cruise trip for 2 incl. airfare

3rd Prize Trip to New York for 2

4th Prize Trip to Curaçao for 2

5th Prize \$1000 Gift Certificate of Renaissance Mall & Marketplace

6th Prize Two Couple Royal Romance Xtravaganza: Dinner at L.E. Smith's Steak & Chop House & massage at Okeanos Spa.

7th Prize Two Couple Xtravaganza Lunch & Massage: Lunch at Aquarius Restaurant & massage at Okeanos Spa.

8th Prize Okeanos Spa Couples Massage at the exclusive Renaissance Island

+ Weekly prize 2 weekly prizes of Afl. 500,- Renaissance Gift Certificate

+ Tourist prize A trip back for 2 to Aruba

Shop between 6pm - 8pm at Renaissance Mall and get **DOUBLE** coupons!

Shop, dine or catch a movie!!!
With every purchase of Afl. 25,- at Renaissance Mall & Marketplace, validate your receipt and receive a coupon to participate in the Island Xtravaganza raffle on **December 1, 2012.**

OR

Accumulate points at the Crystal & Seaport Casinos and for every **25 points** or combination as per table game rules you receive one coupon.

Place your coupons in the tombola at Crystal & Seaport Casinos or Renaissance Mall and Marketplace.

The raffle will take place during the Island Xtravaganza event on **December 1, 2012 at 9PM.** Winner(s) must be present to claim prize!

Located in the heart of Oranjestad at Renaissance Resort. For more information, please call 523-6115.
www.shopprenaissancearuba.com or www.arubacrystalcasinos.com

Management reserves the right to change or cancel this campaign at any time.

60 YEARS **PASSION for CARS**

R. E. Yrausquin & Sons

R.E.Yrausquin & Sons (Aruba) N.V. L.G. Smith Boulevard 112, Oranjestad, Aruba | Tel: (297) 524 4444 | Fax: (297) 582 6661 | Website: www.reysonson.com | Email: info@reysonson.com

E.A. de Zwart-Storm, MD Skin Cancer | Varicose Veins | Dermatology | Injectables | Lasertherapy

**BESTDERMACLINIC
ARUBA**

Best DermaClinic Aruba is an independent treatment center for all skin disorders and varicose veins. Our staff consists of an enthusiastic team of dermatologists, skin therapists, and assistants whose personal and tailored approach comes first.

Call for an appointment within 1 week

Best DermaClinic Aruba offers high quality Dermatological, Cosmetic, and Phlebological care.

Address: Stadionweg 16, Oranjestad
Phone: +297 588 5506
info@bestdermaclinicaruba.com

Kan uw
verzekeringsmaatschappij
uw premies verlagen?

**NAGICO
kandad!**

Voor meer informatie over de vele voordelen die NAGICO u kan bieden, kunt u bellen naar 588-7000. U kunt ook naar onze website gaan op nagico.com of langs gaan bij één van onze verzekeringsagenten of -brokers.

**NAGICO
INSURANCES**

Rotonde versierd

ORANJESTAD — Overal op het eiland worden dit jaar rotondes in kerstfeer gebracht. Leerlingen van Colegio Ora Abao namen donderdag de rotonde van Tanki Flip onder handen. Dat deden ze samen met het water- en energiebedrijf WEB en JCI die de lichten hebben gedoneerd. Negen klassen zijn een maand bezig geweest met de versiering die voornamelijk is gemaakt van gerecycled materiaal, zo vertelt juffrouw Janella Gabriela. En het kan volgens haar tegen een stootje of een regenbui. Het enthousiasme onder de kinderen was groot, vertelt ze verder, dat gevoel ontstond toen premier Mike Eman (AVP) een paar weken geleden een bezoek bracht aan de school. Sindsdien werkten de leerlingen aan het project, dat overigens valt onder het team van Bo Bario dat al enige jaren bezig is met wijkvernieuwing en -participatie. Het project behelst de versiering van tien rotondes. De versiering van de rotonde bij Tanki Flip werd officieel ontstoken door minister Richard Visser (AVP).

Ook Arubaanse studielening voor IPA-student

ORANJESTAD — Studenten die kiezen voor een lerarenopleiding aan het Instituto Pedagógico Arubano (IPA) op Aruba, kunnen bij de overheid ook financiering (Arubalening) aanvragen.

Dat geldt zowel voor de opleiding voor docent basisschool als docent middelbare school. De aanvraag kan voor een leningsbedrag van maximaal 72.000 florin. De student krijgt dit niet in één keer uitgekeerd. Per jaar is de uitkering 12.000 florin en de overheid betaalt dit in twee termijnen van 6000 florin per keer. De student kan verder ook aanspraak maken op 3000 florin om een computer te

kopen. Dit valt dus wel onder de lening, maar de student kan dit bedrag eenmalig en in één keer krijgen. De Arubalening is renteloos. Bovendien kan de student die IPA met succes afrondt, na vijf jaar in aanmerking komen voor kwijtschelding van de studieschuld. Hij of zij moet hiervoor wel vijf jaar achtereen in het onderwijs hebben gewerkt, direct na het behalen van het diploma. Een andere voorwaarde is dat in die vijf jaar al begonnen moet zijn met het aflossen van de schuld. Aanvragen voor de Arubalening moeten uiterlijk op 7 december binnen zijn bij Directie Onderwijs om op tijd te zijn voor het komende schooljaar. Zie ook www.ea.aw.

ORANJESTAD — Minister Otmar Oduber (AVP) had onlangs de vernieuwde arbeidswetgeving beter niet bij het parlement kunnen indienen. Dat vindt althans de Raad van Advies. Er ligt namelijk nog een wetsvoorstel dat beter eerder door de Staten behandeld kan worden. Ook wordt nergens onderbouwd waarom het zo urgent is om deze nieuwe arbeidswetgeving in te voeren vanaf januari 2013, zoals de minister wil.

Oduber, verantwoordelijk voor Arbeidszaken, geeft aan dat de huidige wetgeving grotendeels nog stamt van voor de Status Aparte. Dit sluit dan ook niet meer aan op de wensen van de huidige, moderne arbeidsmarkt. Bovendien zijn er negatieve ontwikkelingen waardoor dringende bepaalde zaken moeten worden geregeld. Zoals bijvoorbeeld in de horeca die veelvuldig gebruik maakt van oproepkrachten. Deze werknemers hebben meestal geen contract, weten vaak ook niet hoelang en wanneer ze moeten werken, terwijl ze wel al jaren in deze situatie verkeren. Hun rechten zijn echter aanzienlijk beperkt vergeleken met 'gewone' werknemers voor wie de werkgever wel verplicht is om een arbeidsovereenkomst met afspraken over loon, werktijden, vakantie aan te gaan.

Burgerlijk wetboek
Zo zijn er nog tal van andere nieuwe zaken die de minister met de nieuwe wetgeving wil regelen en hij wil ook een groot aantal wijzigingen doorvoeren die dus beter aansluiten op de huidige situatie. Dit gebeurt door middel van diverse wetsvoorstellen die bestaande wetten wijzigen, zoals het Burgerlijk Wetboek van Aruba waarin het zogeheten arbeidsovereenkomstenrecht wordt geregeld. Maar er ligt sinds enige jaren al

Raad van Advies negatief over nieuwe arbeidswetgeving

Minister Oduber (tweede links) overhandigde eind oktober de nieuwe wetsvoorstellen aan Statenvoorzitter Paul Croes. Volgens de Raad van Advies had hij daar beter mee kunnen wachten.

een wetsvoorstel op de plank ter aanvulling van dit wetboek. En daarin zit volgens de Raad van Advies (RVA) - die zich boog over wetsvoorstellen die Oduber indiende - een aantal dezelfde onderwerpen die de minister nu met het nieuwe wetsvoorstel wil bereiken. Dat maakt het allemaal behoorlijk onduidelijk, zegt de Raad, en het betekent ook een 'ingrijpende omnummeroperatie' van het wetsvoorstel dat dus al die jaren is blijven liggen. Gebeurt dit niet, dan sluit bestaande wetgeving en nieuwe wetgeving niet meer op elkaar aan, zowel niet het recht dat van toepassing is op Aruba als het recht dat geldt in de andere landen van het Koninkrijk. De Raad geeft dan ook het advies om het wetsvoorstel - waarover de Raad overigens al in 2010 advies gaf en waarop nu door de regering een antwoord (Nader Rapport) wordt geformuleerd - voor de aanvulling van het wetboek eerst door de Staten te laten behandelen.

Minder belangrijk
In zijn antwoord laat de minister weten dat hij dit besefte en dat de ingrijpende omnummeroperatie nodig is als zijn wetsvoorstel toch eerder wordt behandeld.

Maar, zo legt hij uit, dat is van minder belang. "Het belang dat met het onderhavige ontwerp gediend is, weegt thans zwaarder." En daarmee doelt hij dus onder andere op de huidige misstanden op de arbeidsmarkt die zo snel mogelijk aangepakt moeten worden. De minister deelt ook niet de bewering van de Raad dat hij in het wetsvoorstel onvoldoende heeft uitgelegd hoe groot bijvoorbeeld die misstanden zijn en waarom een aanpak zo dringend is. 'Vaag en ontoereikend' noemt de RVA de onderbouwing die is aangevoerd voor de noodzaak van de nieuwe wetgeving.

Afwijking
Daarbij is er ook de kwestie dat de minister bij de wijzingen zoveel mogelijk aansluiting bij het Nederlandse Burgerlijk Wetboek heeft gezocht, maar wel op een aantal punten is afgeweken. Dit omdat de 'problemen op onze arbeidsmarkt dermate omvangrijk en ernstig dat een afwijkende noodzakelijk en derhalve gerechtvaardigd is', aldus Oduber. Hierbij gaat het bijvoorbeeld over de 'inspanningsplicht' van de ondernemer die een failliet bedrijf overneemt. Die ondernemer moet dan genoeg moeite doen om de be-

staande werknemers van het failliete bedrijf in de nieuwe situatie een baan te bieden. Doet hij of zij dat niet, dan kunnen die werknemers een schadevergoeding eisen. Een dergelijke regeling bestaat niet in Nederland, maar los daarvan vindt de Raad van Advies dit ook geen goede ontwikkeling voor de markt. Het zou daardoor zelf het effect kunnen hebben dat ondernemers minder zin hebben om failliete bedrijven over te nemen, waarmee de kans op een doorstart van die bedrijven veel lager wordt.

SER
De Raad is niet de enige die dat vindt. Ook uit het advies aan de regering van de Sociaal Economische Raad (SER), die zich vorig jaar al over de wetsvoorstellen boog, blijkt dat er hierover geen consensus is. Werkgevers zijn het 'volstrekt oneens' met die inspanningsplicht bij overnames van failliete bedrijven. Ook zij menen dat het overnames allemaal moeilijker zal maken en dat daardoor juist meer banen verloren gaan met nadelige gevolgen voor de economie. Werknemers vinden het juist een goed initiatief van minister Oduber en gaan ermee akkoord.

IN HET KORT

Vals huwelijkscadeau
Een Venezolaanse toerist wilde in een casino op Palm Beach met vals geld gaan spelen. De politie werd gebeld. Tegen de agenten zei de toerist dat het geld, 100 dollar, een huwelijkscadeau was. De politie gaf een waarschuwing en nam het biljet in beslag.

Gestolen uit huurauto
Een vrouw meldde bij de strandpolitie dat een dief in haar huurauto is gekomen. Ze vertelde een zwarte bloementas kwijt te zijn met daarin onder andere twee creditkaarten, paspoorten, 250 dollar en de sleutel van de hotelkamer.

Kettingbotsing
Op de weg Solito richting de rotonde van Tanki Leendert vielen gisteren twee gewonden in het verkeer. Een dronken chauffeur reed met hoge snelheid, kwam op de verkeerde weghelft terecht en botste frontaal tegen een tegenligger. De auto daarachter klapte daar weer bovenop. Eén van de slachtoffers zat vast en moest door de brandweer worden bevrijd.

Verwarde man
Klanten die gingen pinnen ter hoogte van Rey Hing Supermarket in Pos Chiquito, klaagden over een verdachte man die zich daar ophield. De politie ging langs en trof de man. Hij zag er verwaarloosd uit en kon de agenten niet vertellen waar hij woonde. Ze namen hem mee naar het bureau en schakelden hulpinstanties in. De man lijkt aan Alzheimer te lijden.

Een dagopvang waar hulpbehoevende kinderen worden begeleid om in de toekomst te functioneren binnen de arbeidsmarkt.

Honkballer Derek Jeter naar Aruba

ORANJESTAD — De Amerikaanse honkballer Derek Jeter (38) is volgende week op Aruba. Hij speelt in de Major League Baseball bij de New York Yankees als korte stop. De sporter is uitgenodigd om van 22 tot en met 25 november het International Para-Taekwondo Championship en het 2012 WTF World Cup Team Taekwondo Championship bij te wonen. Deze kampioenschappen vinden plaats in Centro Deportivo Betico Croes in St. Cruz. Waarschijnlijk zal er tijdens zijn verblijf op Aruba ook een moment zijn om foto's te maken en handtekeningen te zetten.

RIM: 'Voip nog niet betrouwbaar voor 3G'

ORANJESTAD — De nieuwe BlackBerry Messenger (BBM 7) maakt het gebruikers mogelijk om wereldwijd gratis via WiFi met andere BlackBerry gebruikers te praten. Maker Research in Motion (RIM) heeft er echter niet voor gekozen om de gratis spreekverbinding ook mogelijk te maken via het reguliere mobiele datanetwerk. Dit zou nog niet betrouwbaar genoeg zijn.

door onze verslaggever
Alex Laclé

Tijdens een virtuele persconferentie eerder deze week, waarbij Amigoe aanwezig was, legt T.A. McCann, vice-president van BBM en Social Social Communities van RIM, uit waarom BBM Voice alleen via WiFi werkt. "De betrouwbaarheid van de verbinding is anders niet te garanderen. Vooral niet in opkomende markten waar

het mobiele telefoonnetwerk onvoldoende capaciteit heeft." Spraak is nog altijd een relatief zware belasting van het netwerk en bovendien zou de BlackBerry-maker met een dergelijke feature inkomsten afsnoepen van telecomproviders, die voor een groot deel afhankelijk zijn van de hoeveelheid (betaalde) spraak die over hun netwerk gevoerd wordt.

Aanvulling
Op de vraag van Amigoe of BBM Voice het populaire Voice Note in BBM vervangt, antwoordt RIM-productmanager James Tantram, ontkennend. "Nee, BBM Voice is een aanvulling, een extra keuzemogelijkheid voor communicatie wanneer geschreven tekst ontoereikend is. Maar het kan zijn dat een Voice Note op sommige momenten beter uitkomt." Met een Voice Note kan iemand een ingesproken bericht achterlaten in BBM. Dit bericht kan op een later tijdstip afge-

luisterd worden. De integratie van andere applicaties en functies van de telefoon met BBM gaat steeds verder. Het is echter nog niet mogelijk om een inkomend telefoongesprek met een druk op de knop te beantwoorden via BBM tekst. "Maar dat is wel de richting die we op willen, het integreren van verschillende manieren van communiceren." Tantram vertelt dat BlackBerry-gebruikers, zo'n 60 miljoen actieve gebruikers wereldwijd, zeer actief zijn op sociale media als Facebook, Twitter, LinkedIn, Foursquare en dat BlackBerry de informatie en de contacten in elkaar wil laten overlopen. Het moet gemakkelijker worden om BBM contacten te leggen zonder de PIN van de andere persoon nodig te hebben. Ook met de nieuwe BB 10, die op 30 januari 2013 uitkomt, zullen applicaties en vooral de contactenlijst beter en intuïtieve geïntegreerd worden met elkaar en elkaars

contacten. Natuurlijk blijft de gebruiker hierbij controle hebben en keuzes om koppelingen wel of niet te maken, zo legt McCann uit.

Testversie
De betaversie (de applicatie is nog in testfase) van BBM 7 is te downloaden via www.blackberry.com/betazone. Naast BBM Voice heeft messenger zestien nieuwe emoticons en is de applicatie nu gekoppeld aan BlackBerry ID. Het gevolg is dat overstappen van de ene BlackBerry naar een andere gemakkelijker gaat. Profiel, contacten en groepen worden automatisch overgezet wanneer gebruikers hun BlackBerry ID verhuizen naar het nieuwe toestel. Overigens is de nieuwe versie van BBM (en dus voice) alleen beschikbaar voor gebruikers met BlackBerry OS 6 of hoger. Wel heeft RIM aangekondigd dat OS 5 ook ondersteund zal worden in de toekomst.

Compliance Services Caribbean
Training, Due Diligence & Advice

Compliance congres 2012

In dit kader organiseert Compliance Services Caribbean een aantal trainingen:

4 december 2012 - Aruba
08.30 - 16.00 uur
"Corruptie & Witwassen"
Doelgroep: Compliance Officers, assistants en anderen die beroepsmatig te maken hebben met AML/CFT en andere compliance vraagstukken. Taal: Nederlands
Deelname: AWG 375,- (inclusief lunch en certificaat).

5 december 2012 - Aruba
08.00 - 10.00 uur, breakfast meeting
"Creative vs. Ethical Compliance"
Doelgroep: Directeuren en management.
Taal: Engels
Deelname: AWG 150,- (inclusief breakfast)

De locatie is Aruba Surfside Marina.

6 december 2012 - Curaçao
13.00 - 17.00 uur, masterclass
"Verschijningsvormen van corruptie, risicofactoren & witwassen"
Doelgroep: Professionals met o.a. compliance verantwoordelijkheden en of belangstelling voor dit onderwerp.
Deelname: Naf 225,- (inclusief certificaat en borrel na afloop)

7 december 2012 - Curacao
08.00 - 10.00 uur, breakfast meeting
"Creative vs. Ethical Compliance"
Doelgroep: Directeuren en management.
Deelname: Naf 150,- (inclusief ontbijt)

8 december 2012 - Curaçao
09.00 - 16.00 uur
"Corruptie & Witwassen"
Doelgroep: Compliance Officers, assistants en anderen die beroepsmatig te maken hebben met de Landsverordeningen MOT/LID, AML/CFT en andere compliance vraagstukken.
Deelname: Naf 375,- (inclusief lunch en certificaat)

De locatie is Avila Beach Hotel.

De hoofdspreker op alle dagen is de heer prof. dr. A.B. (Bob) Iloogenboom.
Voor meer informatie en/of inschrijving: training@compliance-caribbean.com

Aruba
Dorinicanessenstraat 33
P.O. Box 5282
Aruba

Tel. (+297) 745 3643
(+297) 592 8304

Website
www.compliance-caribbean.com

Curaçao
Zeelandia Office Park
P.O. Box 8142
Curaçao

Tel. (+599-9) 461 7974
Fax (+599-9) 461 7905

E-mail
contact@compliance-caribbean.com

Bestemming bereikt

Foto: Franciska Groen

Een oud verlaten cunucuhuisje, een vrouwtje dat elke dag op een stoeltje voor haar huis zit of gewoon lekker een stuk strand. Iedereen heeft wel een favoriete plek op het eiland om naar toe te gaan. Een plek waar veel anderen komen of een plek die juist bij weinig mensen bekend is. Amigoe zoekt lezers op deze plek op. Met vandaag: "Wandelend mediteren".

door onze verslaggever **Franciska Groen**
Het loopt al tegen de avond als Amigoe meewandelt met een Arubaanse inwoner van Noord die er eigenlijk niet van houdt om in de schijnwerpers te staan, maar over haar favoriete plekje wil ze wel graag vertellen. Amigoe is welkom voor een kijkje in haar binnenwereld buiten. En dat begint met een hele mooie zonsondergang.

Waarom kom je hier?
Ze neemt de vraag in zich

op, kijkt uit over de zee en zegt dan: "Om van de natuur en de geluiden te genieten. Vooral het geluid van de golven geeft mij rust." En terwijl ze dit zegt, ontspant haar gezicht. "Ik word door deze andere soort van stilte, heel relaxed." Ze legt uit dat ze de hele dag met mensen werkt en dat ze de rust van de natuur nodig heeft om weer in balans te komen. "Hier is niemand, ik hoef dus geen energie weg te geven, ik krijg het juist." Het is voor haar een soort van meditatie, zegt ze. "Ik denk hier niet. Onder andere het ritme van de golven maakt dat dat als vanzelf gaat."

Hoe vaak kom je hier?
Het liefst komt ze hier elke dag, vertelt ze, alleen lukt dit niet altijd. "Maar wel in het weekend." Meestal wandelt ze alleen, maar soms wordt ze vergezeld door haar man. "We praten dan eigenlijk nauwelijks, we genieten

dan samen van de stilte." En ze vertelt dat ze tijdens zo'n wandeling zeker zo'n vijf kilometer aflegt. "En soms wel meer."

Wat is de beste tijd van de dag om hier te zijn?
"s Ochtends is het hier zo mooi." Echt heel mooi, zegt ze nog een keer. "Het is nu natuurlijk ook prachtig, vooral met deze zonsondergang." Maar ze is een echt ochtendmens, vertelt ze. "Ik vind het heerlijk om vroeg op te staan, terwijl iedereen nog slaapt." Ze wil zoveel mogelijk van de ochtend genieten. "Ook in het weekend sta ik heel vroeg op." Dan kan ze de zonsondergang zien, dat geeft haar energie, dan laadt ze zich weer op voor een nieuwe dag, legt ze uit.

Wat hoor, ruik, zie of voel je hier?
"Er is hier zoveel te zien." Ze maakt duidelijk dat het oneindige en uitgestrekte

landschap, de zeelucht, het ritme van de golven en de wind in haar haren maakt dat ze geen grenzen voelt, geen barrières. "Alles ligt open, alles wat je wil bereiken in het leven."

Waar is dit eigenlijk?
Voorbij het strand van Arashi, dan ga je voorbij de stenen muren linksaf naar de kust en je volgt dan de weg, legt ze uit. "Dit is mijn uiterste westpunt en het strekt tot aan de zandduinen onder het toezien oog van de vuurtoren."

Heeft u ook een favoriete plek op het eiland, die de moeite waard is in deze rubriek te belichten? De redactie staat open voor suggesties en tips. U kunt ze sturen naar arubaredactie@amigoe.com.

Kopje voor Colombiaanse boer

Foto: Sharina Henriquez

Koffiehuis Juan Valdez is nu ook op Aruba te vinden.

ORANJESTAD — Een nieuw koffiehuis opende afgelopen donderdag zijn deuren op het eiland. Dit keer de Colombiaanse keten Juan Valdez Café, die plannen heeft om nog twee vestigingen op Aruba te openen.

door onze verslaggever **Sharina Henriquez**

Wereldwijd zijn er al enige jaren trends in het koffie drinken. Het bekende Starbucks is daar een voorbeeld van. Ook op Aruba is die trend aangeslagen en de koffiehuisbreiden zich dan ook in een rap tempo uit op het eiland. Ook internationaal is er interesse en franchises zien Aruba vaak als beginpunt om de Caribische markt te veroveren. Het soort toerisme, uit Amerika en Europa, dat de cultuur van koffie al kent, maakt ons eiland een ideale markt. Dat blijkt ook uit het verhaal van Alejandra Carulla, vice-president van de internationale tak van het bedrijf Juan Valdez.

Percentage voor de boeren
Waarom zouden we nu met

al dit aanbod kiezen voor het Colombiaanse bedrijf? Carulla gaat verrassend genoeg niet direct in op een verkoopverhaal over smaak en kwaliteit. "Van elke koffie die je bij ons koopt, gaat een percentage naar de Colombiaanse koffieboeren. Dat maakt het uniek vergeleken met andere koffiemaatschappijen." Het koffiemark is namelijk een initiatief van de koffieboeren zelf, meer dan een half miljoen in aantal, om zo ervoor te zorgen dat de boeren ook daadwerkelijk kunnen delen in de opbrengst. Carulla zegt dat het vaak om hele kleine boeren gaat, die niet meer dan een hectare aan grond hebben. Omdat er een vast percentage - 7 procent van de verkoopopbrengst - is gegarandeerd, kunnen de boeren ook investeringen doen. Niet alleen in hun bedrijf, maar ook ten goede van de rest van het dorp waar ze wonen, zoals bijvoorbeeld in onderwijs.

Het idee is aangeslagen in Colombia, maar sinds enige jaren ook internationaal. Er zijn vestigingen in de Verenigde Staten, Europa en nu slaat het bedrijf dus ook zijn

vleugels uit in deze regio. Aruba is het eerste Caribische land waar Juan Valdez het gaat proberen. Afgelopen donderdag was de officiële opening, maar het koffiehuis - gevestigd in het winkelcentrum bij casino Alhambra - deed al zaken en claimt inmiddels bijna 2000 klanten over de vloer te hebben gehad. Volgens Carulla gaat het dus zeker goed hier.

Biologische koffie
De koffiezaak heeft qua opzet een uitstraling overigens veel weg van Starbucks en soortgelijke zaakjes. Naast koffie (koud, warm, met diverse toppings of toevoegingen) kan de klant ook wat lekkers erbij nemen en in het rek aan de zijkant worden pakken koffie en andere producten verkocht. Opvallend in het schap zijn ook de pakken biologische koffie. Carulla: "Ja, we hebben gemerkt dat biologische koffie hier op het eiland niet echt werd verkocht. Het verschil is dus dat boeren geen pesticiden bij het telen gebruiken en ook bij het wassen en de rest van het proces gebeurt alles natuurlijk."

Correctie

Afgelopen donderdag is er wat mis gegaan met de pagina 4 van Amigoe Aruba. Per abuis is dezelfde pagina gepubliceerd als die van woens-

dag. Dit had gevolgen voor de editie van vrijdag 16 november, aangezien de redactie heeft besloten om de artikelen die donderdag gepubli-

ceerd hadden moeten worden, alsnog vrijdag voor de lezers beschikbaar te stellen. Voor deze verwarring biedt Amigoe haar excuses aan.

Overleden

Jessica L. Goeloe
Ursula B. Noel – Norde
Bonifacio P. Frans
Elgard Elien
Mercedes E. Lugten – Maduro
Sra. Vda. Genoveva J. Croes – Kelly

09-11-2012
12-11-2012
15-11-2012
15-11-2012
15-11-2012
15-11-2012

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V.
Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368

Bilderdijkstraat 16
Postbus 323, Oranjestad, Aruba

Directie:
Sigrid Hammelburg
arubadirectie@amigoe.com

Redactie:
Sharina Henriquez (coördinator)
Alex Laddé
Anén Rasminj

Mirte de Rozario (corrector)
arubaredactie@amigoe.com

Administratie:
Zuleika Kelly (abonnementen)
Grecia Willems (advertenties)
adminaruba@amigoe.com

Opmaak:
Zulma Kock
avisoruba@amigoe.com

Verkoop:
Shannon Henriquez

Distributie:
Zuleika Kelly, Zulma Kock
abonnementaruba@amigoe.com

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag 8.00am-4.30pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank #20651903
Banco di Caribe #81027801

Animal Rights Aruba

"Tuma responsabilidad, cuida y sterilisa"

E-mail: ara@setarnet.aw
Website: www.Animalrightsaruba.org
Tel: 5887709/5945393
Voor donaties: via Paypal zie website

Fundacion Arubano di Esnan Visualmente Incapacita

Primavera 233, Aruba Tel.(297)582-5222/582-5051, fax (297)582-0306
e-mail: favi@setarnet.aw website: <http://www.favi.org>

Bedankt voor het opletten!

Wij hebben nieuwe email-adressen:

Directie: arubadirectie@amigoe.com

Redactie: arubaredactie@amigoe.com

Administratie: adminaruba@amigoe.com

Advertentie: avisoruba@amigoe.com

Abonnement: abonementaruba@amigoe.com

Verkoop: salesaruba@amigoe.com

Als u geen antwoord op uw mailverzoek krijgt, bel dan **582-4333 of fax 582-2368**

Kantooruren: maandag t/m vrijdag 8:00 am – 4:30 pm

Adres: Bilderdijkstraat 16, kantoor 2 & 3 (schuin tegenover Colegio Arubano), Oranjestad, Aruba

Bankrekeningnummers: CMB # 20651903
Banco di Caribe # 81027801

AMIGOE
Da Kanael!

ELMAR VERLAAGD ELEKTRICITEITSTARIEVEN

Per 1 november 2012, treden er nieuwe tarieven in voor het elektriciteitsverbruik. Klanten zullen deze verandering merken op hun december factuur van 2012.

Tarieven voor november 2012		Tarieven vanaf november 2012	
0-250	0.510	0-500	0.391
251-500	0.470	501-1000	0.449
> 500	0.525	> 1000	0.584
Minimum	5,50	Vastrecht	10,00

Voorbeeld:

Maandelijkse verbruik kwh	Huidige factuur Afl.	Rekening Nov 2012 Afl.	Het verschil / Nov Afl.
350	174.50	136.85	-37.85 Minder per maand
750	376.13	317.75	-58.38 Minder per maand
1200	612.50	546.80	-65.70 Minder per maand

750 kwh vóór : **Afl. 376.13**
Afl. 58.38 –

750 kwh actueel : **Afl. 317.75**

Voor toekomstige facturen gelden dezelfde tarieven bij 750 kWh.

Elmar streeft constant naar een efficiëntere manier van werken en tracht altijd de meest voordelige tarieven aan te kunnen bieden.

Voor uw eigen berekening kunt u onze website bezoeken **www.elmar.aw**

Caribbean Cinemas

THE FIRST THEATER WITH CHILDREN PRICES IN ARUBA

NOW YOU CAN BUY YOUR TICKETS ONLINE USING cinemacxpress AT CARIBBEANCINEMAS.COM/ARUBA

586 - 0074

NOVEMBER 15 - 20

ENJOY YOUR MOVIE WITH

THE MASTER

Mon - Thurs 8:15
Fri & Sat 9:15 / 11:10
Sun & Hol 9:15

DO NOT MISS

THE TWILIGHT SAGA: BREAKING DAWN PART 1

Thursday 15
FOR ONLY 5.00 avg - 8:30 PM

Kristen Stewart Robert Pattinson

ON THREE SCREENS

With Spanish Subtitles [PG-13]

Mon - Thurs 4:15 / 6:50 / 9:25
Fri 4:15 / 6:50 / 9:25 / 12:00
Sat 1:40 / 4:15 / 6:50 / 9:25 / 12:00
Sun & Hol 1:40 / 4:15 / 6:50 / 9:25

Mon - Thurs 5:15 / 6:15 / 7:45 / 8:50
Fri 5:15 / 6:15 / 7:45 / 8:50 / 10:15 / 11:25
Sat 2:45 / 5:15 / 7:45 / 8:50 / 10:15 / 11:25
Sun & Hol 2:45 / 5:15 / 6:15 / 7:45 / 8:50

WRECK-IT RALPH

3D With Spanish Subtitles

Mon - Thurs 4:25 / 5:45 / 6:50 / 9:15
Fri 4:25 / 5:45 / 6:50 / 9:15 / 11:40
Sat 2:00 / 3:20 / 4:25 / 5:45 / 6:50 / 9:15 / 11:40
Sun & Hol 2:00 / 3:20 / 4:25 / 5:45 / 6:50 / 9:15

Spanish [PG]

Mon - Fri 4:00
Sat, Sun & Hol 1:40 / 4:00

007 SKYFALL

ON TWO SCREENS

With Spanish Subtitles

Mon - Thurs 4:50 / 6:00 / 7:50 / 9:00
Fri 4:50 / 6:00 / 7:50 / 9:00 / 11:00
Sat 1:55 / 3:00 / 4:50 / 6:00 / 7:50 / 9:00 / 11:00
Sun & Hol 1:55 / 3:00 / 4:50 / 6:00 / 7:50 / 9:00

FLIGHT

With Spanish Subtitles [R]

Mon - Thurs 5:50 / 8:45
Fri 5:50 / 8:45
Sat 2:55 / 5:50 / 8:45
Sun & Hol 2:55 / 5:50 / 8:45

STARTING NEXT WEEK NOVEMBER 21 RISE OF THE GUARDIANS

Paranda di Bochincha

‘Sta eens stil bij beperkingen van anderen’

Het Rode Kruis belegde een persconferentie om de eerste Paranda di Bochincha aan te kondigen.

ORANJESTAD — “Laten we één dag stil staan bij de beperkingen die anderen mensen dagelijks onder- vinden. Geef mensen met een beperking de aandacht die ze verdienen.” Dat is de boodschap van het Rode Kruis, organisator van de eerste Truckersrit, Paranda di Bochincha, zaterdag 1 december. Plataforma Derecho di Personanan cu Limitacion Aruba heeft zich bij dit evenement aangesloten.

door onze verslaggever
Mirte de Rozario

‘Bochincha’ betekent kabaal en dat is letterlijk wat het Rode Kruis wil. Met kabaal (fluitjes, toeters, ram- melaars) en ook met vlag- gen aandacht vragen voor mensen in de samenleving met een beperking (visu- el, mentaal, fysiek of ge- hoor). En door met ruim 50 vrachtwagens achter elkaar te gaan rijden, zal de Truc- kersrit waarschijnlijk ook voor de nodige aandacht gaan zorgen. Het idee ach- ter de Truckersrit is niet nieuw, vertelt Minerva Hui- zinga van het Rode Kruis tijdens de persconferentie. “Ik woonde lange tijd in Ne- derland en zag daar elk jaar een stoet vrachtwagens, met

in de cabine naast de chauf- feur de gezichten van blij- gehandicapten die mochten meerijden. Ik vond dat idee, om op die manier aandacht voor deze speciale doelgroep te vragen, zo bijzonder dat ik het op Aruba ook wilde gaan organiseren.” Het Rode Kruis zag wel iets in dit idee en besloot om het evenement naar Aruba te halen. Zo’n twee maanden geleden be- gon de hulporganisatie met het benaderen van bedrijven met grote vrachtwagens en al snel volgde toezeggingen. Indra Anthony-Pereira, hoofd Marketing bij het Rode Kruis, vertelt over de naam Paranda di Bochincha. “We wilden het op Aruba niet Truckersrit noemen, we zochten naar een Arubaans crio- yao tintje. We hopen deze

paranda elk jaar te kunnen organiseren.” Ze vertelt ook over de boodschap die het Rode Kruis het publiek wil meegeven, via het thema ‘Pa nos un dia, Pa nan E Dia di nan Bida’. “Mensen met een beperking worden elke dag geconfronteerd met hun handicap en met de on- mogelijkheden die ze in de maatschappij ondervinden. Wij willen dat het publiek één dag van hun gewone le- ven, waarin mensen gaan en staan waar ze willen, denken aan de beperkingen die an- deren elke dag van hun le- ven hebben.”

Deelnemende bedrijven
Easy Cargo was het eer- ste bedrijf dat toezegde om met een vrachtwagen mee te doen aan Paranda di Bo- chincha. Daarna volgden Quick Electrical Service, marinierskazerne Savaneta, Bon Bini Cargo, Don’t Panic, Jean’s Towing, AGA Trans- port, Tropical Bottling Co/ Balashi, Fast Delivery, MCC, ATCO, The Big Rat, Anaauvic, Balala Transport, GP Cargo,

CERD, Frasa Trading, Varis Transport en de brandweer van Aruba.

Hun vrachtwagens stellen zich op de dag zelf om één uur ‘s middags op bij het startpunt in St. Cruz, om te worden versierd. Om drie uur start de Paranda di Bo- chincha. Na afloop, rond de klok van zes, is er bij Centro Deportivo Betico Croes een feest. Cyndi Kelly-Mathilda van het Plataforma Dere- cho di Personanan cu Limi- tacion Aruba vertelt dat de verschillende instanties - bij hen aangesloten - die wer- ken met en voor mensen met een beperking zelf de keuze maken wie er in de cabines mogen meerijden. “Het aan- tal plaatsen is natuurlijk af- hankelijk van het maximaal toegestane aantal personen per cabine. Wat dat betreft, krijgen we alle hulp van de politie, die de veiligheid van de verkeersdeelnemers natuurlijk ook in de gaten houdt.” Gehandicapten die niet zelfstandig mee kunnen, krijgen in de cabine begelei- ding van een vrijwilliger van het Rode Kruis.

Route

Start en eindpunt: Centro Deportivo Betico Croes te Santa Cruz.
Bright Bakery, Hooiberg, Pavia en Meiveld. Bij Co- demsa linksaf en dan via Caya Betico Croes, Well Well Bar Restaurant, Se- ro Biento, Santa Martha en Mahuma linksaf de hoofdweg op. Bij de Drive rechtsaf, via Balashi, Pos Chiquito en Isla d’Oro over de Bernhardstraat en Lagoweg. Via Pastoor Hendrikstraat naar Joe Laveist Sport Park en YMCA. Via Filomena Col- lege, Weg Sero Preto in Caya Jose Geerman via Rooi Master, Brasil, Rooi Koochi, Sero Alejandro, Savaneta en Jaraweg weer de hoofdweg op. Bij Drive In rechtsaf naar Kibiamo, Rooi Bosal en Macurima.

‘Kico ta kico bienal di arte’

Expo over kunstenaars

Cultuur-minister Michelle Winklaar toont tijdens de opening van de expo ‘Kico ta kico’ het gelijknamige tijdschrift dat is uitgebracht.

ORANJESTAD — In de hal van Biblioteca Nacio- nal in de George Madu- rostraat is de expositie ‘Kico ta kico...Bienal di Arte’ te zien. Het is een hommage aan Arubaanse kunstenaars.

Cultuur-minister Michelle Winklaar verrichte de ope- ning deze week, in het bij- zijn van bibliotheekdirec- teur Astrid Britten.

Kunstenaars Stan Kuiperi, Ciro Abath, Alida Marti- nez, Osayra Muyale, Irene Peterson, Nelson Gonzlaez

en Glenda Heyliger waren er ook bij. De expo is tot stand geko- men dankzij de inzet van Ryan Oduber, Zahira Zaa- dam en Joost Horward. Zij kregen daarbij hulp van de Nederlandse stagiaire Annefleur Siebinga. Zij in- terviewde de kunstenaars en gebruikte de informatie in de expo. Kunst die in de ‘Arte Mobil’ te zien was, een bus die door verschillende wijken van Aruba reed en waarbij vrijwilligers en de kunstenaars zelf aan het publiek over kunst vertel- den, is ook in de expo op-

genomen. Verder heeft uit- geverij Editorial Charuba - met subsidie van het Prins Bernhard Cultuurfonds - een tijdschrift uitgebracht over kunst. Dat tijdschrift heet eveneens ‘Kico ta kico’ en is gericht op scholieren in het voortgezet onderwijs. Zij kunnen het tijdschrift inzien als ze in de biblio- theek zijn.

‘Kico ta kico’ is nog tot 21 december te zien in de bi- bliothek. Het is de bedoe- ling om de expo ook in het filiaal in San Nicolas op te zetten.

OPINIE

Ons toerisme

Jan de Ruijter heeft onder meer als manager van grote en kleine hotels ruime erva- ring in het toerisme. Over die ervaring, gecombineerd met nieuwe ontwikkelingen in Aruba’s belangrijkste econ- omische sector, schrijft hij wekelijks in deze krant. Hij verneemt graag uw reacties via janderuijter@yahoo.com.

Harde lessen vanuit Or- lando, Florida (2)

Zoals beschreven verleden week heb ik ondervonden hoe enorm vriendelijk men- sen overal zijn in Orlando, daar moeten we heel snel een voorbeeld aan nemen. We hebben op Aruba een zelfbeeld dat we hier vrien- delijk zijn en adverteren dat zelfs. Maar dat is zelfpercep- tie, dat is wat wij op Aruba van onszelf vinden. Het is helaas niet de waarheid, ze- ker niet in vergelijking tot Orlando. De alom heersende apathie hier wordt door ve- len onder ons gezien als on- schuldige verlegenheid, als vreedzaamheid, ja zelfs als Arubaanse beleefdheid en een vorm van vriendelijk- heid. Voor een bezoeker valt de vriendelijkheid op Aruba enorm tegen en apathie wordt door de toerist erva- ren als wat het is; ongein- teresseerdheid, onhartelijk- heid, luiheid, er geen zin in hebben.

Apathie is volksvijand num- mer 1. Ik schrijf al heel lang in deze column over het steeds verder dalen van het serviceniveau op Aruba en in gesprekken blijkt mij steeds weer hoeveel mensen dit onderschrijven, vooral de mensen die regelmatig rei- zen en het elders beter zien. De regeringspartij belooft tijdens de verkiezingen van 2009 dat zij zou streven naar

een kwaliteitsland, maar ziet kennelijk geen reden om de toentertijd zo succesvolle Aruba Quality Foundation weer nieuw leven in te bla- zen. Alsof kwaliteit vanzelf ontstaat zonder enig profes- sioneel kwaliteitsbeleid. En omdat we op Aruba nog lang geen kwaliteitsland zijn, hoeven we nog helemaal niet te praten over de vol- gende fasen van *excellence* en het bieden van *experien- ces* aan onze klanten, bezoek- ers, toeristen. In Amerika zag ik overal *excellence* om me heen, in bedrijven zoals Cheesecake Factory en Olive Garden, die *excellence* propa- geren en adverteren. En overal bedrijven die hun be- zoekers een totale ervaring, een *experience*, aanbieden die men niet zal vergeten en waarover men praat met familie, vrienden en kennis- sen. Het streven naar kwa- liteit dat in Amerika pas in de jaren 80 begon, werd gevolgd door het propage- ren en nastreven van excel- lence, en nu is in Amerika het bieden van een complete ervaring, een *experience*, de nieuwe norm. Op Aruba zijn we nog niet eens begonnen met het implementeren van kwaliteit in alle bedrijven en overal op Aruba. Nog erger, er wordt op Aruba van alles gedaan om de kwaliteit nog verder omlaag te brengen. Zo handhaven de regering en de politieke partijen op Aruba de uit eigen- en partijbelang begonnen verdeel- heid op Aruba tussen groen en geel en ze wakkeren die verdeeldheid dagelijks aan met goedkoop geschied in de ochtendkranten. Door de jaren heen is dat als *brain- washing* gaan werken op een grote laag van onze bevol- king, de sfeer op het eiland is er door verpest en het heeft

kwalijke gevolgen. Maar de politici genieten ervan, vin- den het prachtig en vinden zichzelf heel flink. Het slech- te voorbeeld van de groene en gele politici gevoegd aan de grote ontevredenheid op Aruba over de niet meer te betalen kosten van levens- onderhoud, leidt overal op Aruba tot verdeeldheid, ge- ruzie, ontevredenheid en gefrustreerdheid. Door het gevoel van machteloosheid is onverschilligheid en apathie ontstaan. En daarmee zijn vriendelijkheid en kwaliteit langzaam maar zeker aan het vervallen op Aruba. De politici denken dat op te lossen met dure seminars over Happy Community en spoedcursussen van Ense- ñanza pa Empleo waar men- sen een cursus in vrien- delijkheid moeten volgen. Tot 1986 was dat nooit nodig, een cursus beleefdheid. Nonsens, mensen waren gelukkig en dus vriendelijk, daar kwam geen cursus aan te pas. Een seminar over Happiness en een cursus beleefdheid van de overheid zijn typische voorbeelden van symptoom- bestrijding zonder de oorza- ken aan te pakken. Als men gaat zoeken naar de oorza- ken, zal men uitvinden dat die liggen bij de politieke en burgerlijke verdeeldheid op het eiland en de ontevreden- heid op Aruba over de wijze waarop we bestuurd worden. Een betere en duurzame ma- nier om het verval in vrien- delijkheid en kwaliteit op te lossen is door de eenheid op Aruba te herstellen en het land zo te besturen dat er weer aandacht voor de no- den van de burger komt, dat de mens weer centraal staat, in plaats van al die aandacht aan grote projecten. Oftewel mensen vóór projecten. Men- sen eerst, te allen tijde.

School Laura Wernet-Paskel krijgt oudercommissie

ORANJESTAD — 50 jaar bestaat basisschool Colegio Laura Wernet-Paskel in St. Cruz dit jaar en sinds donderdag heeft de school nu ook een oudercommissie, Commal. Voor het pas aangetreden school- hoofd Eta Figaroa-Geerman was het een droom om samen met de ouders in de vorm van participatie in een oudercommissie, de school en de leerlingen op een hoger ni- veau te brengen. “Samen staan we sterk.” De officiële oprichting vond plaats bij notaris Marion Tromp. De oudercommissie is namelijk een stichting om zo ook beter fond- sen te kunnen werven. Het bestuur bestaat uit: Gaye Dorff (voorzitter), Alberto Tromp (vice-voorzitter), Penelope Gomez (penningmeester), Norine Werleman (secretaris), Six- to Vrolijk (com missaris) en Glenda Kelly (commissaris).

Foto: Cybmed

INGEZONDEN

Suikerziekte (1)

NAAR AANLEIDING van de International Day of Diabetes vroeg een bekende me of wij de preventieve acties niet moeten intensiveren. Mijn antwoord was wellicht verassend: dat heeft geen zin als wij daar- naast geen repressief beleid invoeren. De woordvoerder van het uitvoeringsorgaan AZV had het in *Amigoe* over een cultuuromslag in het eet- patroon en dat kost tijd. Nog belangrijker is dat er een cultuuromslag bij onze politie- ke leiders moet plaatsvinden. Lang dachten wij dat goed onderwijs, intelligente voor- lichting en economische voor- uitgang - in casu hogere sa- larissen die leiden tot een ho- gere koopkracht en een hogere levenspeil - de remedie is voor de bestrijding van chronische ziektes zoals diabetes. Het gaat toch immers om slechte eetge- woontes? Met meer koopkracht komt gezonde, maar wel duur-

der voedsel voor iedereen be- reikbaar. De voorgelichte (ver- licht?) mens zal dan vanzelf bewust kiezen voor gezonde voedsel en daarmee zijn eetpa- troon wijzigen. Niets is minder waar als wij naar de Europese landen kijken. Ook Nederland, in de top 5 van de rijkste lan- den ter wereld, kampt met pro- blemen van zwaarlijvigheid en diabetes, alle voorlichtingen en hoge koopkracht ten spijt. Nu terug naar de strategieën voor de gezondheidszorg. Pre- ventie slaagt niet zonder een goede doordachte repressie. Met alleen preventie reddten wij het niet. In ons gezond- heidssysteem van solidariteit tussen groepen verzekerden, tussen arm en rijk, oud en jong en tussen degenen met een gezonde en een ongezonde leefstijl (let op: levenstijl is niet enkel de eetgewoonte, ook lichaamsbeweging valt eron- der) vangen wij gezamenlijk,

zonder aanzien des persoon, de stijgende kosten van AZV op. De kern van solidariteit is dat de zwakkeren, zowel in fi- nancieel opzicht als in termen van gezondheid, worden onder- steund door de sterkere groe- pen. Daar is volstrekt niets mis mee, als we het hebben over groepen verzekerden die buiten hun schuld om en zon- der dat zij er iets aan kunnen doen, in een zwakke situatie zijn beland. Deze groep kan in de meeste gevallen niet op eigen kracht hun zwakke si- tuatie ontvluchten. Solidariteit wordt wel erg op de proef ge- steld in de situatie dat verze- kerden - ondanks alle voorlich- tingen en gezondheidspromotie ten spijt - willens en wetens hun ongezonde leefstijl niet wensen aan te passen en het dan als een vanzelfsprekend- heid vinden dat de kosten van hun medische behandelingen op de andere groepen verzeker-

den moet worden afgewenteld. Voor niets gaat toch de zon op? In het tweede deel van deze zeer beknopte analyse wordt ingegaan op mogelijke oplos- singsrichtingen.

RU CROES
Aruba

De redactie van Amigoe kan ingezonden brieven redacti- oneel bewerken, inkorten of besluiten niet te plaatsen. Brieven mogen maximaal 600 woorden bevatten, moe- ten voorzien zijn van naam en woonplaats (worden gepubliceerd) en adres en telefoonnummer (niet voor publicatie, maar ter verifi- catie). We accepteren alleen digitaal gestuurde brieven. Ons e-mail adres is: aruba- redactie@amigoe.com.

Meer dan helft ziekteverzuim heeft psychische oorzaak

Foto: Ken Wong

Het symposium van PSI-Skuchami over depressie kon rekenen op een grote belangstelling, voor het overgrote deel van vrouwen. In het midden Ed Eleonora, oud-voorzitter van de Raad van Bestuur van de Stichting voor Gehandicapten- en Revalidatiezorg (SGR-Groep).

WILLEMSTAD — ‘Het is weer tijd om op te staan. Maar ik heb geen zin om naar m’n werk te gaan.’ Het nummer was in 1965 een hit in Nederland van de band ‘Het’. Later werd het gebruikt in een Postbus 51-campagne van de overheid onder de noemer ‘Praat met je baas als je vindt dat je werk anders kan’. Uit cijfers van Arbo Consult op Curaçao blijkt dat 65 procent van het werkverzuim een psychische component heeft. Waarmee niet is gezegd dat dit direct een depressie betreft.

door onze verslaggever
Judith Ramautar

Een alleenstaande moeder met meerdere kinderen bijvoorbeeld, die werkt en één van haar kinderen is ziek. Die is gewoon moe. De echt ernstige depressie komt maar weinig voor in de statistieken bij Arbo Consult, maar wel langdurig verzuim. Dat meldde Earley Elshot-Sardjo gisteren tijdens het symposium ‘Depression: A global crisis’, dat door PSI-Skuchami werd georganiseerd.

Naar schatting kampen wereldwijd zo’n 400 miljoen mensen met één of andere psychische aandoening of depressie. Volgens prognoses van de Wereld Gezondheidsorganisatie zal in 2030 de de-

pressie op nummer twee van volksziekten komen te staan, na hiv of hart- en vaatziekten. In veel gevallen komt een periode van depressie vaker terug. Dan wordt er gesproken van een chronische ziekte. Nu al komt depressie in de top 3 voor, en niet alleen van landen met een laag inkomen, zegt Gabe de Vries, manager bij Roads/Arkin, een Nederlands bureau dat cliënten met een depressie weer aan de slag helpt.

Flink zijn

Een depressie leidt veelal tot ziekteverzuim. Dat kost geld, terwijl de productiviteit daalt. Maar op een depressie rust een taboe, een patiënt wil er liever niet voor uitkomen, hij moet immers flink

zijn. Het percentage vrouwen met een depressie is groter dan bij mannen. Psychische klachten komen veel voor in de gezondheidszorg en het onderwijs, maar ook in de financiële dienstverlening. Veel hangt af van begrip van de werkgever. Het probleem zit hem vaak in de werkdruk, gebrek aan regelruimte (organisatie) en sociale steun. Er wordt te veel verwacht of men werkt onder zijn kunnen, er is baanonzekerheid of gebrek aan perspectief. Ook de thuissituatie of relatieproblemen kunnen van invloed zijn. Dat leidt tot klachten als hoofd-, nek-, rug- of buikpijn. Kort door de bocht gezegd: je kunt dus depressief worden door je werk. Maar ook andere factoren kunnen meespelen. Een baliemedewerker die een overval heeft meegemaakt en bang is voor herhaling, kan lijden aan een hoge, emotionele werkdruk.

Lange aanlooptijd

Toch wachten veel werknemers met deze klachten met vragen om hulp en komen zo vast te zitten. De aanloop-

tijd is lang. De werknemer is constant aan het malen in zijn gedachten, ervaart geen steun en schaamt zich. Men trekt zich terug, verdoezelt fouten, komt vaak te laat. En als de dag dan voorbij is, dan ga je het liefst op de bank hangen in plaats van activiteiten te ondernemen die je zinnen verzetten.

“De werknemer weet dat zelf allemaal ook wel, en zijn leidinggevende beseft ook dat het binnenkort wel eens fout kan gaan. Toch blijft men elkaar ontlopen, wat leidt tot een negatieve spiraal”, legt De Vries uit. Terwijl uit een open communicatie met de werkgever kan blijken dat er ook andere mogelijkheden zijn: verandering van werkplek of taken bijvoorbeeld. Herkenning én erkenning geven steun bij de interventie (behandeling) van een cliënt. Een activerende benadering, het bespreken van problemen en het doorbreken van bepaalde patronen speelt ook een belangrijke rol. Het onderzoek dat De Vries in Suriname deed betekende zeker iets voor de deelnemers, ervoer De Vries. “Zo konden zij zien dat ze niet de enigen waren, psychische problemen op de werkvloer komen ontzettend veel voor.”

ARBO Consult

In haar werk als bedrijfsarts maakte Earley Elshot verschillende gevallen mee. Zoals lichte vormen van depressie als dysthyme. Men functioneert wel, doch zonder levenslust en voelt zich niet gewaardeerd. Het leidt niet tot een verhoogd ziekteverzuim, want werk geeft juist afleiding en een goede prestatie geeft een balans in

het leven. Bovendien krijgt men een schuldgevoel als men zich ziek meldt, want dan blijft het werk liggen. Maar het kan wel leiden tot een zwaardere depressie. Ook onderbelasting (te weinig taken) kan een oorzaak voor depressie zijn. “Je weet niet goed wat je moet doen. Dus ga je juist harder werken, maakt lange dagen, maar daar put je eigenlijk geen voldoening uit, je wordt minder sociaal, bent vermoeid en geen plezierige collega meer.”

Daarnaast zijn er ook de overspannenheid en de burn-out. Veel symptomen komen overeen met die van een depressie, dus een Arbo-arts moet vaak direct gerichte vragen stellen om tot een diagnose te kunnen komen.

Werkplek

Op Curaçao ontstaan psychische klachten vaak door werkloosheid, baanonzekerheid (contracten die aflopen) maar ook reorganisatie. “Na 10-10-10’ werden mensen van werkplek A naar B overgeplaatst, met heel andere taken en zonder dat ze daar mensen kenden.” En dan kun je ook nog depressief worden van de werkplek zelf. Een donkere kamer, geen ramen, weinig ventilatie of een kamer die te warm of juist te koud is. Met bemiddeling van en begeleiding door een bedrijfsarts, wederzijds vertrouwen, begrip én medewerking van een werkgever voor het probleem – ook al is het niet werkgerelateerd – kan veel bereikt worden. “Rust is over het algemeen geen therapie voor een depressieve werknemer”, stelt Elshot. Als laatste gaf ze mee om je thuis te voelen op je werkplek. “Je brengt er gemiddeld acht uur per dag door, de andere acht slaap je en de rest breng je door met andere activiteiten. Zoek de leuke dingen erin, want negatieve punten vind je altijd wel.”

Symptomen van depressie

Een depressie is een stemmingsstoornis, die zich kenmerkt door een verlies van levenslust of zware neerslachtigheid. Men spreekt van klinische depressie wanneer aan een uitgebreid aantal criteria wordt voldaan, zoals vastgelegd in diagnostische en statistische handboeken. Deze criteria zijn gebrek aan interesse en plezier, concentratieproblemen, vergeetachtigheid en besluiteloosheid, schuldgevoelens, wanhoop en angst, enorme vermoeidheid bij kleine inspanningen, bezorgdheid, langzaam zijn in denken en doen, gebrek aan eetlust of juist toename in gewicht, slapeloosheid of juist veel slapen en niet willen opstaan, en zelfmoordgedachten. Er zijn lichte en zware vormen van depressie.

Sulvaran onderhandelt verder

Foto: Prince Victor

PS-leider Helmin Wiels toont de ondertekende intentieverklaring.

Vervolg van pagina 1

Het gevoel van een serieuze vrijage tussen de PAR en de MFK om toch een coalitie te vormen werd sinds donderdagavond zeer sterk bij Sulvaran. De kink in de kabel, die moest leiden tot het ondertekenen van een intentieverklaring tussen de partijen PS, PAR, Pais en PNP, was een eerste teken aan de wand. Verschillende ervaren partijprominenten zagen die als een teken van mogelijke donkere wolken boven het proces. Vooral omdat er tijdens de partijraad enkele malen een hint werd gegeven over samenwerking met de MFK. De PAR had moeite met het opnemen van het woord ‘taakenkabinet’ in de intentieverklaring. Dit was tegen de afspraken in. Dat de partijraad donderdagavond niet akkoord ging met de tekst was logisch, maar het werd ook gezien als een klein probleem dat eenvoudig opgelost kon worden. Gisterochtend werd de tekst van de intentieverklaring aangepast en het was wachten op het jawoord van de PAR. Na ‘s ochtend te hebben vergaderd werd afgesproken met het onderhandelingssteam van de PAR dat er om drie uur een definitief antwoord zou worden gegeven. Informateur Glenn Camelia had om half vijf een afspraak bij de gouverneur. Sulvaran: “Om drie uur kwam het antwoord niet. Een half uur later had Camelia nog steeds geen antwoord ontvangen van de PAR, terwijl er gesprekken tussen de PAR en de MFK gaande waren. Nogmaals,

het standpunt van de partij is: we werken niet met de MFK. Waarom dan de gesprekken?” Dit was het tijdstip dat Sulvaran besloot om actie te ondernemen. Hij diende zijn ontslag in als lid van de PAR-fractie bij de Statenvoorzitter en stelde zich onafhankelijk op. De intentieverklaring werd door Camelia aangepast in die zin dat niet de politiek leiders van de vier partijen die zouden ondertekenen, maar de elf Statenleden die het proces steunen. Vervolgens ging Sulvaran samen met zijn zoon naar het kantoor van Camelia en ondertekende de intentieverklaring. Camelia ging naar de gouverneur met de steun van een meerderheid van elf van de eenentwintig Statenleden. De verwarring en het ongelofte binnen de PAR waren groot. Het partijbestuur belegde een spoedvergadering in het partijgebouw aan de Fokkerweg. Sulvaran had inmiddels zijn broer Merril ‘Lilo’ Sulvaran, eigenaar van dagblad Vigilante, aangesteld als zijn woordvoerder.

Wat nu

Wat nu, is dan de logische vraag aan Sulvaran. “Maandag gaan we verder. Ik zal als onafhankelijk Statenlid de onderhandelingen voeren. Ik hoop dat de PAR alsnog aanschuift, want ik blijf erbij dat dat op dit moment het beste is voor Curaçao.” Sulvaran vond de verklaring van PAR-onderhandelaar Armin Konket tijdens het avondjournaal op TeleCuraçao, dat de PAR plaatsneemt in de oppositie, dan ook onbegrijpelijk.

Nog geen duidelijkheid over Premium Capital

Vervolg van pagina 1

Amicorp is overigens niet benaderd om inzage te geven in de boeken inzake het onderzoek naar Premium Capital. Dit komt omdat Amicorp ‘slechts de administrateur is, wat betekent dat de taken slechts beperkt zijn tot het bepalen van de waarde van het fonds en het bij-

houden van het aandelhoudersregister’, aldus Claudio Cecchini van Amicorp. Wel staat Premium Capital ingeschreven in het register van de Kamer van Koophandel op Curaçao op hetzelfde adres als Amicorp.

Dit is volgens Cecchini omdat het fonds een ‘registered office’ moet hebben.

Advertenties Curaçao

Ontdek de mooiste stranden en meest spectaculaire riffen. Je zou zelfs dolfijnen en zeeschildpadden kunnen tegenkomen! Beleef het allemaal op onze nieuwe luxe catamaran **‘THE NATURAL’**

BANDA BOU TRIP

Hele dagtrip met 4 stops. Zon, zee, snorkelen en duiken. Bezoek de bijzondere Blauwe Kamer, Mushroom Forest, Black Sand rif en scheepswrak en meerdere prachtige stranden. Gratis frisdrank, lunch en snacks. Snorkeluitrusting is inbegrepen.
USD **69** per persoon
Maandag, woensdag, vrijdag en zaterdag, 8.30 uur - 17.00 uur

SUNSET TRIP

Eindig de dag in stijl en geniet van de adembenemende zonsondergang op onze luxe catamaran. Inclusief finger food en open bar.
USD **49** per persoon
Donderdag en zondag, 16.30 uur – 19.00 uur (1 okt. – 31 mrt.) of 17.30 uur – 20.00 uur (1 apr. – 30 sept.)

Voor reserveringen en overige informatie

Bel: **690 6469**

We vertrekken dagelijks vanaf
Royal Marine Piscadera Bay.
Ophaalservice is beschikbaar

HALF DAY SNORKEL

Halve dag snorkeltrip met 2 stops. Zwemmen en snorkelen bij schitterende riffen. Gratis frisdrank en snacks. Snorkeluitrusting is inbegrepen.
USD **35** per persoon
Dinsdag, 8.30 uur – 13.00 uur of 13.30 uur – 17.00 uur

FAMILY FISHING

Een halve dag plezier voor de hele familie met vissen, zwemmen en relaxen in de zon. Gratis frisdrank en snacks. Visbenodigdheden zijn inbegrepen.
USD **59** per persoon
Donderdag en zondag, 8.30 uur – 13.00 uur

PRIVATE CATAMARAN CHARTER

Of het nu je verjaardag, jubileum, bruiloft, of bedrijfsuitje is, of je hebt gewoon zin in een bijzondere dag; je zult onze privé charter fantastisch vinden.
USD **1,500** per dag
USD **1,000** halve dag

THE NATURAL

MINIRESORT & BOATTRIPS

www.thenaturalcuracao.com • boattrips@thenaturalcuracao.com
Royal Marine Piscadera Bay • Tel: (+5999) 690 6469

Find us on
Facebook

SHOPPING SUNDAY!
Open: 9.00-13.00

NOVEMBER 18TH

- **Specials**
- **Free (kids) entertainment**
- **2x Fun Miles**

TECHNIEK & design

Schouwburgweg z/n
Groot Davelaar
tel. 737 8181

www.technikdesign.com/webshop

Gele partij naar oppositie

Vertrek Sulvaran laat PAR verslagen achter

WILLEMSTAD — Het vertrek van Glenn Sulvaran is bij de PAR keihard aangekomen. Het Statenlid besloot zich gisteren van de fractie van zijn partij af te scheiden en door te gaan als onafhankelijk Statenlid, en schaarde zich als zodanig achter de intentieverklaring die de partijen PS, Pais en PNP met elkaar waren overeengekomen.

Voor de camera's van de nationale tv-zender gaf de vicevoorzitter van de PAR, Armin Konket, gisteravond aan dat de partij het vertrek van en de breuk met Sulvaran niet had zien aankomen. Sulvaran brak met de PAR, waarvoor hij sinds haar oprichting actief is geweest, zonder het bestuur hiervan op de hoogte te stellen. Sulvaran was niet zomaar een lid van de PAR. Hij was jarenlang een van de bepallende gezichten op de kandidatenlijst van de gele partij. Ook was hij degene die een belangrijke rol speelde in campagnes. Sulvaran maakte steevast deel uit van het campagne team in aanloop naar verkiezingen. Dat juist hij nu met de PAR heeft gebroken is hard aangekomen. Maar vooral de manier waarop dit is gegaan heeft voor veel vraagtekens gezorgd. Volgens Konket, een van de PAR-onderhandelaars met

PS, Pais en PNP, leek er lange tijd geen vuiltje aan de lucht. Omstreeks half twee werden de onderhandelingen onder leiding van informateur Glenn Camelia geschorst. Afgesproken was dat Camelia om drie uur weer contact zou opnemen. Om drie uur nam Camelia contact op met de PAR-onderhandelaars, die aangaven bereid te zijn om het woord transitiekabinet in de intentieverklaring met de drie andere partijen te gebruiken, in plaats van het gewraakte woord takenkabinet, dat een dag eerder aanleiding was voor de PAR-partijraad om de intentieverklaring in eerste instantie af te keuren. Camelia verklaarde dat hij contact op zou nemen met de andere onderhandelende partijen, aldus Konket. "Maar hij deed dit pas iets voor zessen om aan te geven dat de andere partijen het voorstel van de PAR hadden

afgewezen." Overigens is het woord transitiekabinet, volgens de eigen verklaring van de informateur na het indienen van zijn eindverslag bij de waarnemend gouverneur, wel in de intentieverklaring terechtgekomen. Terwijl de PAR aan het wachten was op een telefoontje om te vernemen – zoals eerder was afgesproken – waar en hoe laat de politieke leiders van de vier partijen de intentieverklaring zouden ondertekenen, bleek dat het document al was ondertekend door elf Statenleden, aldus Konket. En hieronder zat tot PAR's grote verbazing ook hun 'eigen' Sulvaran. In eerste instantie werd ge-

dacht dat Sulvaran, vooruitlopend op de ondertekening door de rest van de PAR, het document had ondertekend, maar al gauw bleek dit niet te kloppen. Bezorgde PAR-leden verzamelden zich gisteravond voor een spoedvergadering bij het partijgebouw aan de Fokkerweg. In een verklaring stelde Konket dat de gele partij 'verrast' en 'teleurgesteld' en ook overvallen was, en dat zij op dit moment voor de oppositiebanken kiest. Volgens Konket had de PAR geen enkele aanwijzing voor de aanstaande breuk met Sulvaran en zou de partij hem benaderen om zo achter de motieven voor de breuk te komen.

Verdeeldheid

De beslissing van Glenn Sulvaran om met de PAR te breken en om als onafhankelijk Statenlid de intentieverklaring met PS, Pais en PNP te ondertekenen, is ingegeven door zijn wens dat er een einde moet komen aan de verdeeldheid tussen Ja en Nee op het eiland. Dit verklaarde Sulvaran's broer en tevens hoofdredacteur/directeur/eigenaar van ochtendkrant *Vigilante*, Merrill (Lilo) Sulvaran, gisteravond op TeleCuraçao. Hij verklaarde dat zijn broer niet in zal gaan op mogelijke emotionele reacties van de PAR, maar dat de actie van zijn broer was ingegeven door zijn wens voor rust en vrede op het eiland.

‘De partijen hebben voor een andere richting gekozen’

WILLEMSTAD — Informateur Glenn Camelia heeft gisteren aan het eind van de middag zijn eindverslag aan waarnemend gouverneur Adèle van der Pluijm-Vrede overhandigd. In zijn verslag geeft Camelia aan dat hij overeenstemming heeft bereikt ten aanzien van de vorming van een kabinet, dat kan rekenen op elf van de eenentwintig zetels in de Staten.

In de informatie-opdracht van 25 oktober werd Camelia gevraagd om een kabinet te vormen dat op brede steun in de Staten zou kunnen rekenen. Maar de coalitie die hij gisteren wist te smeden bestaat maar uit elf leden. In de afgelopen dagen zat Camelia lang om de tafel met vertegenwoordigers van PS (vijf zetels), Pais (vier zetels), PNP (een zetel) en de PAR (ook vier zetels) om overeenstemming te krijgen over een intentieverklaring, die tot de vorming van een nieuwe regering voor Curaçao zou moeten leiden. Het leek er lang op dat Camelia steun van veertien zetels zou krijgen voor de vorming van een nieuw kabinet. Maar gistermiddag bleek dat maar elf Statenleden de intentie-

Foto: Prince Victor

Informateur Glenn Camelia

verklaring hadden ondertekend. Na de overhandiging van zijn eindverslag aan de waarnemend gouverneur wilde Camelia niet specifiek ingaan op wat er in de voorafgaande uren had plaatsgevonden. Hij gaf alleen aan dat 'de partijen voor een andere richting hadden gekozen'. Deze nieuwe richting hield in dat de partijen die aan het formatieproces deelnamen

ervoor kozen om niet met de PAR in zee te gaan, maar met fractielid Glenn Sulvaran, die zich inmiddels van zijn fractie heeft afgescheiden en als onafhankelijk Statenlid doorgaat.

Camelia gaf gisteren ook aan dat het informatieproces in de afgelopen weken voor veel spanning in de samenleving heeft gezorgd en dat het een

goede zaak is dat deze spanning nu voorbij is. Waarnemend gouverneur Van der Pluijm-Vrede heeft het eindverslag van Camelia aangenomen en beraadt zich nu over de volgende stappen. De eerstvolgende logische stap is dat zij een formateur gaat benoemen. Er wordt niet uitgesloten dat Camelia ook met deze functie zal worden belast.

Beslag op bezittingen Van Assendelft Van Wijck

Bonhams in gelijk gesteld om beslagname Mercedes

WILLEMSTAD — De huidige huurder van Saint Tropez, Michiel Oliemuller, spande een kort geding aan tegen het Engelse echtpaar Roger en Dawn Bonham, nadat ze executoriaal beslag lieten leggen op de inkomsten van de SPF (Stichting Particulier Fonds) Vita et Pax uit de beachclub Saint Tropez en de personenwag van het merk Mercedes 350 SE van projectontwikkelaar Christiaan van Assendelft van Wijck. Oliemuller stelde de auto voor een bedrag van 40.000 gulden te hebben gekocht.

De rechter vonnist dat Oliemuller tot maandag de tijd heeft om de sleutels van de auto in te leveren op straffe van een dwangsom van 2500 gulden voor elke dag dat hij in gebreke blijft (met een maximum van 100.000 gulden).

Ook zal Oliemuller in conventie de proceskosten van 1500 gulden en in reconventie de kosten van 750 gulden aan de Bonhams moeten betalen. Het vonnis is uitvoerbaar bij voorraad. De Bonhams gingen tot executoriaal beslag van de personenwagen over, nadat de rechter medio augustus had geoordeeld dat Vita et Pax het echtpaar een bedrag van 350.000 gulden, inclusief de wettelijke rente vanaf 19 november 2009, verschuldigd

was (de Bonhams zijn tegen deze uitspraak in hoger beroep gegaan – deze procedure loopt nog, red.).

Het echtpaar heeft behalve de proceskosten van 6800 gulden, waar Van Assendelft naast Vita et Pax ook persoonlijk voor aansprakelijk werd gehouden en die door hem werden betaald ter voorkoming van een persoonlijk faillissement, van de hoofdsom tot op heden niets ontvangen. Ook lieten de Bonhams onder deze zelfde Oliemuller beslag leggen op de huuroverbrengsten van Saint Tropez van 17.500 gulden per maand aan Vita et Pax. Zoals de Amigoe reeds heeft bericht werd de Mercedes onlangs door de deurwaarder, 'verstopt' in een

loods, getraceerd. Uit stukken blijkt dat Oliemuller twee bedragen, van 10.000 gulden en 29.000 gulden, aan Aqualectra heeft overgemaakt ten gunste van Van Assendelft, die bij het nutsbedrijf een openstaande schuld heeft. Deze bedragen moesten de 'mondelinge koopovereenkomst' van de auto dekken.

"Bij de rechtsgeldigheid van de overdracht kunnen de nodige vraagtekens worden gezet. Er bestond voor Vita et Pax geen rechtsplicht om die mondelinge overeenkomst aan te gaan. Deze moet dan ook als een onverplichte rechtshandeling worden aangemerkt, waardoor de Bonhams in hun verhaalsmogelijkheden zijn benadeeld. Nu door de overdracht de auto uit het vermogen van Vita et Pax verdween en daarvoor geen ander verhaalsobject kwam, is er sprake van benadeling", aldus de rechter in zijn uitspraak. Het geschil tussen de Bonhams en Van Assendelft ontstond in 2008, toen het echtpaar een ruilovereenkomst aanging om hun

motorjacht ter waarde van 450.000 euro in te ruilen voor een appartement op Curaçao. Ze hadden hun boot conform de afspraak afgestaan, maar geen appartement ontvangen. De Bonhams gaven in een reactie op de uitspraak inzake de Mercedes het volgende te kennen: "We zijn bijzonder blij met deze uitspraak van het gerecht dat dwars door de valse bewijsstukken, aangeleverd door Van Assendelft en zijn vrienden, heen heeft gekeken. Van Assendelft heeft gedurende de 4,5 jaar durende procedures constant zijn verhaal, niet naar waarheid, gewijzigd. Hierbij heeft hij zijn vrienden ingezet om valse bewijzen te leveren. Het gerecht bevestigt dat het de juiste beslissing was om tegen deze man weerstand te bieden, die ons leven de afgelopen jaren praktisch heeft vernietigd met zijn bedrog en frauduleuze handelingen. Deze zaak getuigt er des te meer van waartoe Van Assendelft in staat is om onder de betaling van de door de rechtbank bepaalde schulden uit te komen", aldus de Bonhams.

Insel Air start verbinding met Maracaibo

Foto: Edel Samba

Met taart en een 'goddelijke' zegen werd de inaugurele vlucht naar Maracaibo gevierd.

WILLEMSTAD — Maracaibo is binnenkort de zestien-de bestemming binnen het Insel Air-netwerk. Vanaf 14 december gaat er drie keer per week een MD-80 van Curaçao naar de Venezolaanse stad. Gisteren was de inaugurele vlucht. Dat meldt de luchtvaartmaatschappij in een persbericht.

Om de nieuwe verbinding te vieren biedt de luchtvaartmaatschappij tussen 14 december en 31 maart een gelimiteerd aantal stoelen aan voor een speciaal tarief: 20 gulden voor een retour Curaçao-Maracaibo; 20 dollar voor een retour vanuit Bonaire en 20 Arubaanse gulden voor een retour vanuit Aruba. De vluchten

vanuit Bonaire en Aruba gaan via Curaçao. De tarieven zijn exclusief vertrektax. Het schema is als volgt: iedere woensdag om 10.00 uur wordt er vanaf Hato gevlogen, aankomst in La Chinita International Airport in Maracaibo is 10.20 uur (lokale tijd) en de terugvlucht is om 11.20 uur. Op vrijdag: heen 13.35 uur, terug 14.55 uur.

Op zondag: heen 13.20 uur, terug 14.40 uur.

Maracaibo is de hoofdstad van de deelstaat Zulia en de op een na grootste stad van Venezuela, na de hoofdstad Caracas. Maracaibo is de vijfde Venezolaanse bestemming van Insel Air, na Caracas, Las Piedras, Valencia en Barquisimeto. Volgens het persbericht 'implementeert Insel Air wat zij heeft beloofd aan de passagiers. Maracaibo is nog maar het begin van een nieuw tijdperk, waarin ook Insel Air Aruba zal starten'.

Veel vragen voor interim-kabinet

WILLEMSTAD — Curaçao heeft een probleem. Dat moeten wij erkennen en we moeten samen proberen een oplossing te vinden. In deze bewoordingen reageerden de Statenleden Alex Rosaria (Pais) en Glenn Sulvaran (onafhankelijk Statenlid) op de sombere presentatie van het interim-kabinet voor de Staten van Curaçao.

Zowel Rosaria als Sulvaran wees erop dat het op dit moment geen zin heeft om te stellen dat het meevalt met de financiële problemen van

het land Curaçao, zoals dit door leden van het vorige kabinet wordt gedaan. In hun presentatie schetsen demissionair premier Stanley Betrian en demissionair Financiën-minister José Jardim een donker beeld van de financiële situatie van het land Curaçao. Zo rekenden zij voor dat, mochten er geen hervormingen worden doorgevoerd, de Curaçaose regering begin volgend jaar met liquiditeitsproblemen zal worden opgescheept. De presentatie van Betrian en Jardim was aanleiding voor veel vragen, waarbij het opviel dat

de Statenleden niet alleen met vragen kwamen over de financiën van het eiland, maar over tal van andere problemen waarmee Curaçao op dit moment te maken heeft, terwijl anderen zelfs van het interim-kabinet wilden weten wat voor visie het heeft ontwikkeld om deze problemen aan te kunnen pakken. Na de eerste vragenronde waren er zoveel vragen, dat demissionair premier Stanley Betrian twee weken de tijd wilde hebben om alle antwoorden te kunnen formuleren.

Aanbesteding radio-uitzendingen Staten

WILLEMSTAD — In een advertentie in de lokale dagbladen wordt geïnteresseerde radiostations gevraagd om mee te doen aan een openbare aanbesteding voor het uitzenden van vergaderingen van het nationale parlement. Geïnteresseerde bedrijven hebben tot 11 december de tijd om een offerte in te dienen bij de Staten.

Op dit moment worden de Statenvergaderingen uitgezonden door Radio Fiesta FM (106,3FM). Dit radiostation is al enige tijd belast met het verzorgen van deze uitzendingen. De Staten waren enige tijd bezig met plannen voor een eigen radiostation. Voormalig Staten voorzitter Ivar Asjes (PS) was een voorstander van dit traject. Hij omschreef het

initiatief als een opzet voor een publieke omroep en gaf aan dat de Staten goedkoper uit zouden zijn met een eigen station dan met een overeenkomst met een commercieel station. Het was ook de bedoeling dat de partijen die in de Staten zijn vertegenwoordigd zendtijd zouden kunnen krijgen bij dit radiostation.

Advertenties Curaçao

DE ECHTE SINT & PIETEN

info@hetkinderfeestje.com

Tel: 5153263

FB: Het Kinderfeest

Partir c'est mourir un peu

Na bijna 29 jaren verlaat ik het eiland.
Het waren mooie jaren.
Vrienden, kennissen, oud-collega's, studenten en cursisten: bedankt.
Het gaat U allen goed.
Cees van der Heijde

Zoekt u een baan als AUTOVERKOPER?

Dan hebben wij een vacature m/v voor u.
Talen: Papiaments, Nederlands, Spaans en Engels is een pre.
Ervaring in de verkoop en stressbestendig.
Stuur uw CV en sollicitatiebrief naar:

Universal Motors B.V. - Junostraat no. 6
e-mail: sales@kia.an - T.a.v. P.Z. afdeling

UNIVERSAL MOTORS

Bevolkingsonderzoek borstkanker

Het is maar dat U het weet ?!

Op Curaçao krijgt iedere vrouw tussen de 45 en 75 jaar elke twee jaar van ons een oproep voor het bevolkingsonderzoek naar borstkanker. Als u niet op de oproep wilt wachten kunt u ons altijd bellen voor een afspraak.

fundashon prevenshon

Klipstraat 11, Otrobanda, 4623380
info@fundashonprevenshon.com

Slavernijherdenking is een must

WILLEMSTAD — Stil- staan bij de abolitie van de slavernij 150 jaar gele- den in de voormalige Ne- derlandse koloniën is de enige juiste stap. Dat zei professor Stephen Small donderdag tijdens een le- zing op de UNA. “Herden- kingen zijn belangrijk. Ze herinneren ons aan het menselijk leed. Slavernij was een misdaad en im- moreel. De menselijke waardigheid van de slaaf- gemaakten werd hen ont- nomen. Dit werkte door tot in de volgende gene- raties. Herdenkingen zijn een onderdeel van het genezingsproces en een stap dicht bij nation- building.”

door onze verslaggever
Nelly Rosa

Op 1 juli volgend jaar is het 150 jaar geleden dat de slavernij op Curaçao werd afgeschaft. Volgens de Brits-Jamaicaanse soci- ooloog geven herdenkingen een aanzet tot de heling van de wonden, die door de slavernij zijn aangebracht. “Veel mensen hebben ge- nezing nodig. Sommigen ervaren schaamte of woede omdat hun voorouders sla- ven waren. Zij weigeren om te discussiëren over de sla- vernij. Dan zijn er mensen die zich schamen of zich schuldig voelen omdat hun voorouders slaveneigena- ren waren. Bij hen hoor je vaak ‘waarom laten we het verleden niet rusten’”, zegt Small. Frustratie en woede zijn volgens de wetenschap- per uitingen van pijn.

Daarnaast is het herden- ken een instrument voor nationbuilding. Verder leidt een herdenking tot het op- stellen van een actieplan. Volgens Small zouden we- tenschappers de handen ineen moeten slaan om te werken aan een geschiede- nis waarin ook de ‘zwarte stemmen en gezichtspun- ten’ inbegrepen zijn. Om dit te bereiken moeten er eerst prioriteiten worden gesteld, doelen worden geformu- leerd en moet er dus een actieplan worden opgezet. Volgens Small hebben het slavernijverleden en de gevolgen van de slavernij meerdere facetten. De er- fenis van de slavernij kan overal op het eiland her- kend worden. De trots op de Papiamentse taal, de synagoge in Punda en de relatie met Nederland. Het eiland heeft economische en politieke banden met het ‘moederland’. Het onder- wijs is op het Nederlandse systeem geënt en de migra- tie tussen beide landen is eeuwenoud. Daarnaast zijn bepaalde principes diepge- worteld in deze maatschap- pij, zoals het gebruik van ras als een belangrijk orde- ningsprincipe op het eiland. “Voor de slavernij be- stond er geen Curaçao”, zegt Small. “Er waren geen magazijnen waar slaven moesten verblijven voordat ze van het eiland werden getransporteerd. Zonder slavernij zou er geen chris- tendom zijn op Curaçao. Zonder slavernij zou er hier geen zwarte gemeen- schap zijn of zou er geen

Foto: Prince Victor

Professor Stephen Small is op uitnodiging van Jeanne Hen- riques, directrice van Museo Tula, naar het eiland gekomen waar hij bij Stichting NAAM workshops gaf over het slaver- nijverleden en de gevolgen daarvan. Ook Henriquez gaf een workshop.

Nederlands of Papiaments gesproken worden. Dan zou er geen ‘Parke Lucha pa Libertat’ zijn. Dit zijn allemaal erfenissen van de slavernij. Vragen zoals: ‘Wat is er gebeurd?’, ‘Welke gebeurtenissen moeten we herdenken?’, moeten eerst beantwoord worden.

Verlossing

Als buitenstaander kan Small slechts suggesties aandragen voor de wijze waarop de herdenking op Curaçao in 2013 zal moeten plaatsvinden. Zo zouden er tentoonstellingen kunnen worden ingericht, waarin lokale kunstenaars hun visie geven op verleden, he- den en toekomst. Daarnaast kan er educatief materiaal voor het herdenkingsjaar worden ontwikkeld, of voor volgende jaren. Ook zouden er diensten kunnen wor- den georganiseerd in ge- bedsplaatsen. Tijdens deze diensten zouden de aanwe- zigen een moment stil kun- nen staan bij het leed dat is aangericht, maar kan ook de weg naar verlossing geopend worden. Maar bo- venal zouden muziek en theater een rol moeten spe- len tijdens de herdenking. “Door het luisteren naar Afro-Amerikaanse muziek leer ik het meest over de slavernij”, zegt Small.

De Nederlandse geschied- schrijving over de slaver- nij bevat volgens hem hele en halve onwaarheden. Bijvoorbeeld dat Neder- landers niet zoveel winst maakten met de slavenhan- del. Volgens Small gaan de geschiedschrijvers uit van een verkeerd uitgangspunt: winst. De slavenhandel zou je eerder moeten beoorde- len als een economische ac- tiviteit.

“Of het winst opleverde of niet, dat is niet de issue”, aldus Small. Ook het aan- tal slaven dat op de Ne- derlandse plantages werkte is nattevingerwerk. Neder- land zou slechts 5 procent van het totale aantal slaaf- gemaakten aan het werk hebben gezet. De lezing dat Nederland niet zoveel slaven bezat trekt hij in

die in de fortten werden ge- dood. Dan kom je op 1 mil- joen slaven. Deze miljoen mensen hadden ook nog fa- milies, die uit tussen de vijf en vijftien personen beston- den. Dan kun je voorzichtig concluderen dat 15 miljoen mensen (Afrikanen) door de Nederlanders werden geraakt.”

Milde slavernij

De Engelstalige boeken die hij heeft doorgespit catego- riseerden de slavernij op Curaçao als mild. “Verder geven ze geen analytische waarde aan milde slavernij. Een definitie blijft uit. Net als het bewijs. Ik wijs deze stelling dan ook faliekant af. We zouden standpun- ten moeten innemen tegen issues waar we ons niet gemakkelijk over voelen”, zegt Small. De wetenschap- per is deze week begonnen met het schrijven van zijn voorlopige bevindingen. De tweedaagse presentatie die hij bij NAAM heeft gegeven heeft hij uitgewerkt. Hij spoort de overigen aan om

Foto: Prince Victor

Professor Stephen Small is verbonden aan de Universiteit van Berkley (Californië) en bekleedt de leerstoel Nederlandse slavernij en haar erfgoed aan de Universiteit van Amsterdam.

twijfel. “It’s all a game and a trick.” Een korte bereke- ning maakt duidelijk dat 550.000 slaven in Ne- derlandse handen waren. Daar komt bovenop dat zo’n 15 tot 20 procent van de slaven tijdens de overtocht gedood werd. Dat maakt het aantal slaven onder Nederlands eigendom al gauw 800.000. Tel verder de Afrikanen op

hetzelfde te doen. “Er is on- derzoek nodig. Veel discus- sie is gebaseerd op geruch- ten, mythes en incorrecte informatie. We moeten kennis produceren. Welke nieuwe informatie over de slaventijd is belangrijk voor Curaçao? Het eiland moet ergens beginnen, maar hoeft het wiel niet opnieuw uit te vinden.”

Dagdromen bij Belle en het Beest

Foto: Prince Victor

WILLEMSTAD — Miljoenen meisjes zwijmelen bij het Walt Disney sprookjesverhaal Belle en het Beest. Volgens het verhaal moet de prins, die veranderd is in een lelijk beest, leren liefhebben voordat het laatste blad van de betoverde roos is gevallen. Als hij niet kan leren liefhebben en ook geen liefde terugkrijgt dan is hij, samen met zijn personeel, gedoemd om in de gedaante te blijven waarin ze veranderd zijn. Gelukkig komt Belle in zijn leven en zij raakt het kille hart van de prins. Leerlingen van de International School brachten dit spannende verhaal gisteren prachtig tot leven. In totaal hebben 45 leerlingen zich de afgelopen weken ingezet om de musical tot een succes te maken.

Kinderboekendag in de bieb

WILLEMSTAD — Kinderen hebben het recht om op jonge leeftijd in aanraking te komen met de wondere wereld van boeken. Daarom organiseren auteur Rol- and ‘Ròl’ Colastica en de Nationale Bibliotheek mor- gen een kinderboekendag van half negen ‘s ochtends tot vijf uur ‘s middags. Het thema is ‘Hallo Wereld’. Deelname is gratis.

Door het lezen van boeken ontdekken kinderen een deel van de wereld waar ze nog niets van afwisten. Ze ontmoeten zo verschillende nationaliteiten en culturen. Tijdens de kinderboeken- dag volgen de kinderen ze- ven verschillende workshop rond het thema ‘Hallo We- relld’. Elke workshop duurt 45 minuten. Tussen de acti- viteiten zit 15 minuten voor- bereidingstijd. De groepen bestaan uit maximaal 25 kinderen. De opening vindt plaats om negen uur ‘s och- tends. De eerste activiteiten beginnen om half tien. De activiteiten zijn: Mijn schoe-

nendoos, mijn wereld; Ik ben een dichter; Mijn muzi- kale wereld; Mijn stripboek; Ik ben een piraat met een groot hoofd, Illustratie en Flashmob.

Ook de ouders worden tij- dens de kinderboekendag niet vergeten. Om hen te motiveren hun kind voor te lezen is er de workshop ‘Mama, Papa, lees zodat ik kan luisteren’. Tijdens deze activiteit lezen ouders hun eigen kroost voor, zittend op kussens. In totaal kunnen tien ouders per keer mee- doen. Voordat de sessie be- gint wordt er eerst informa-

tie verspreid over de kunst van het voorlezen. Zo krijgen ouders tips om de juiste boe- ken voor hun kinderen uit te kiezen, het juiste tijdstip uit te kiezen, en de juiste sfeer tussen ouder en kind te cre- enen bij het voorlezen. Tot slot zullen er in het au- ditorium van de bibliotheek verschillende kinderauteurs en vertellers aanwezig zijn, waaronder Laura Quast, de Nederlandse auteur Sjoerd Kuyper, Elodie Heloise, Tio Ali, Roland Colastica, de Arubaanse Desiree Correa en nog veel meer. Kinderen die erbij willen zijn kunnen zich opgeven via e-mail diadibukipamu- cha2012@hotmail.com of morgen bij de bieb. Deel- name is gratis. De activi- teit wordt mede mogelijk gemaakt door Refineria Isla Curaçao BV en RBC Royal Bank.

De zeven workshops:

Mijn schoenendoos, mijn wereld

Deelnemers moeten een schoenendoos meenemen. Onder leiding van een beeldend kun- stenaar maken de kinderen een kijkdoos. De kijkdoos reflecteert het wereldbeeld van het kind. Deze kijkdozen worden twee weken lang in de bibliotheek tentoongesteld.

Ik ben een dichter

Onder leiding van een lokale dichter/schrijver schrijven de kinderen een gedicht over hoe zij de wereld zien.

Mijn muzikale wereld

Kinderen schrijven en presenteren een nummer over de wereld. Dat doen ze onder bege- leiding van een lokale liedjesschrijver en musicus.

Mijn stripboek

Tijdens deze workshop leren de kinderen om een strip te maken met tekstballonnen over het thema ‘hallo wereld’.

Ik ben een piraat met een groot hoofd

Kinderen die altijd in de huid van hun favoriete boekheld hebben willen kruipen kun- nen dat doen tijdens deze workshop. Een theaterdocent leert de deelnemers hoe ze met een korte sketch hun lievelingspersonage kunnen nadoen.

Illustratie

In deze workshop maken de deelnemers een kaft van hun lievelingsboek.

Flashmob

Een choreograaf leert de kinderen in 45 minuten een dans, die aan het eind van de dag wordt opgevoerd tijdens de flashmob. Om half vijf ‘s middags wordt de kinderboekendag afgesloten met de flashmob op de parkeerplaats voor de bibliotheek.

Advertenties Curaçao

Kan uw verzekeringsmaatschappij uw woonhuis- en autoverzekering bundelen waardoor u tot 20% korting op uw premie kunt ontvangen?

Voor meer informatie over de vele voordelen die NAGICO u kan bieden, kunt u bellen naar 738-8222 in Curaçao of naar 717-3022 in Bonaire. U kunt ook naar onze website gaan op nagico.com of langs gaan bij één van onze verzekeringsagenten of -brokers.

De prijs verzakking van de week!

Frisian Flag Milk
Skimmed 2⁶⁹
Semi skimmed 3²⁹
Whole skimmed milk 3²⁹
Pak 1 liter

2.29

OP=OP

Albert Heijn ZEELANDIA

Deze aanbieding is geldig van 19 t/m 25 november 2012.

fun miles

Ma. t/m zo. 08:00 - 20:00 uur Tel. 461 2411
www.ah.an facebook.com/ahcuracao

We zijn trots op onze

Nieuwe Samenwerking

Nieuwe patiënten zijn bij ons van harte welkom!
U kunt altijd snel terecht in een van onze klinieken voor een veilige, professionele behandeling door een tandarts of dermatoloog. Belt u voor het maken van een afspraak of voor informatie.

Kaya W.F.G. Mensing 34
Officepark Zeelandia

Wilt u meer weten?

Cosmetische Tandheelkunde

- Algemene Tandheelkunde
- Laser Tandheelkunde
- Angstpatiënten
- Pijnklachten

Drs. Mark H.E. Marugg
Tandarts
T +599 (9) 465 2323

Cosmetisch Medische Behandelingen

- Laser Rejuvenation and Hair Removal
- Laser Cellulite Treatments
- Niet Chirurgisch Cosmetische Ingrepen
- Botox

Drs. Marion E. Marugg
Dermatoloog
T +599 (9) 465 3733

DentalClinic

CURAÇAO

DermaLaser

CLINIC

Boodschap tegen dengue op bidons

KRALENDIJK — In de voorlichtingscampagne tegen dengue maakt het Openbaar Lichaam gebruik van verschillende middelen om de boodschap te verspreiden. Een belangrijke focusgroep daarbij is de schooljeugd. Zo zijn er bidons besteld met daarop een positief bericht, om de schoolkinderen bewust te maken van het gevaar van de denguemug voor de verspreiding van de ziekte. Aan de kinderen van Colegio Papa Cornes viel de eer te beurt om de eerste drinkflessen in ontvangst te nemen. Die werden aan hen overhandigd door gedeputeerde Silvana Serfilia. Uiteraard waren de kinderen zeer blij met deze gadget.

Eilandsraad bijeen over water- en elektratarieven

KRALENDIJK — De Eilandsraad van het Openbaar Lichaam Bonaire houdt op woensdag 21 november een meningsvormende vergadering. Die vergadering is door de voorzitter, gezaghebber Lydia Emerencia, opgeroepen om 19.00 uur in de vergaderzaal in Pasangrahan.

Twee belangrijke punten staan op de agenda: het beleid van het Bestuurscollege voor wat betreft productie en distributie van water en elektriciteit in het algemeen en de tariefsverhoging van water en elektriciteit in het bijzonder, en het beleid van het Bestuurscollege voor wat

betreft overheidspercelen en onroerende eigendommen op Bonaire. De vergadering is opgeroepen op verzoek van de fractie van Partido Demokráiko Boneriano (PDB) in de Eilandsraad. Voor de behandeling van de bijzondere agendapunten is het Bestuurscollege ook uitgenodigd.

Voortgangscommissie positief over financiële ondersteuning

DEN HAAG — De voortgangscommissie voor de plannen van aanpak voor St. Maarten is over het algemeen positief over de vorderingen die in de periode van april tot juni geboekt zijn. In de laatste voortgangsrapportage meldt de commissie dat de verhoging van het budget voor de plannen van aanpak waarschijnlijk voldoende zal zijn voor 2012.

“In de ogen van de commissie is hiermee de voornaamste dreiging voor stagnatie van de plannen van aanpak, (namelijk) het geld is op, nu verdwenen.” De commissie is ook positief over de verruiming van de zogeheten kleine kas, waardoor betrokken organisaties zonder toestemming vooraf over een ruimer budget kunnen beschikken. Tegelijkertijd is de commissie bezorgd over het uitsstel van de renovatie van de gevangenis. “Naar nu blijkt is

gebeurd waar de commissie voor gewaarschuwd heeft, namelijk het gebruiken van het Grenshospitum als overloop voor gedetineerden waar geen plek meer voor was in de Point Blanche-gevangenis. (...) Voor de commissie staat nu voorop dat door alle betrokkenen betere afspraken binnen de keten moeten worden gemaakt en dat men er daarbij van doorrongen moet zijn dat alsnog en op korte termijn tijdelijke huisvesting voor dertig gedetineerden gevonden moet worden.” De commissie schat dat de meeste plannen van aanpak in de loop van volgend jaar kunnen worden afgerond, namelijk voor de organisatie van de Landsrecherche, de afdeling Burgerzaken en het ministerie voor Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Milieu en Infrastructuur. Als de renovatie van de Point Blanche-gevangenis op korte termijn start, kan die begin 2014 worden afgerond,

net als de reorganisatie van het Korps Politie. Het plan van aanpak voor de Nieuwe Toelatingsorganisatie is inmiddels afgerond en de verwachting is dat ook het opzetten van een afdeling Juridische Zaken en Wetgeving dit jaar kan worden afgerond, als er voldoende personeel kan worden gevonden. De plannen van aanpak voor St. Maarten en ook voor Curaçao hebben officieel een looptijd tot oktober 2014, na een verlenging met twee jaar waar afgelopen zomer toe besloten werd.

De voortgangsrapportage is eind oktober al besproken door de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Liesbeth Spies, premier Sarah Wescot-Williams en Justitieminister Ronald Duncan. Tijdens dat gesprek heeft Spies haar zorgen geuit over de vorderingen met betrekking tot de politie en de gevangenis.

Kiesraad wil stemmen dag vervroegen

DEN HAAG — De Kiesraad wil verkiezingen voor de Tweede Kamer met een dag vervroegen op Bonaire, St. Eustatius en Saba. De advies- en toezichtsorganisatie schrijft dit aan de Tweede Kamer naar aanleiding van een evaluatie van de afgelopen verkiezingen in september.

Bij de evaluatie gaven de gezaghebbers van de drie eilanden aan dat kiezers zich kunnen laten beïnvloeden door de eerste uitslag van de verkiezingen in het Europese deel van Nederland, hoewel die op dat moment nog niet officieel is. Mogelijke oplossing voor dit probleem is om de stemlokalen gelijktijdig te sluiten met die in Nederland, waardoor er op de eilanden maar tot

15.00 uur gestemd zou kunnen worden, of de verkiezingen een dag eerder te laten plaatsvinden zonder de uitslag bekend te maken. De Kiesraad geeft de voorkeur aan de laatste optie. De Kiesraad stelt ook voor het aantal nodige ondersteuningsverklaringen voor het indienen van een kandidatenlijst op de drie eilanden te verlagen van dertig naar tien, omdat verschillende

partijen daar moeite mee hadden gezien het lage aantal inwoners op de eilanden. “Dit aantal wordt daarmee gelijk aan het aantal benodigde verklaringen voor deelname aan de verkiezing van de gemeenteraad in een gemeente met maximaal 20.000 inwoners”, aldus de Kiesraad.

De raad geeft nog geen advies over het afdrucken van portretfoto's van kandidaten op de stembiljetten, zoals gebruikelijk was voor de ontmanteling van de Nederlandse Antillen. “Wat dit punt betreft wacht de Kiesraad de uitkomst van uw

onderzoek naar een nieuw model stembiljet af, nu hierbij zowel een foto van de kandidaten als het logo van de politieke partij als mogelijkheid wordt meegenomen. Eerder heeft het kabinet aangegeven bereid te zijn te onderzoeken in hoeverre hiervoor draagvlak bestaat en wat de uitvoeringstechnische consequenties zijn van een dergelijk systeem.” Andere adviezen van de Kiesraad betreffen het toekennen van stemrecht voor Nederlanders die langdurig op vakantie zijn en de handhaving van het huidige systeem van stemmen per volmacht.

Docent SGB op staande voet ontslagen voor agressie

KRALENDIJK — Een docent aan de Scholengemeenschap Bonaire (SGB) is met ingang van gisteren op staande voet ontslagen. Het ontslag volgt op een incident, waarbij de betreffende docent fysiek geweld heeft gebruikt tegen een leerling. Daarop heeft de directie besloten om hem meteen te ontslaan. De directie betreurt de hele gang van zaken.

Het incident vond afgelopen woensdag plaats. Hierna werd de docent met onmiddellijke ingang geschorst in afwachting van de uitkomst van een door de directie ingesteld onderzoek. Daarop zijn alle getuigenverklaringen doorgenomen en alle partijen gehoord. Op grond van de uitkomst van het onderzoek heeft de directie

besloten om de docent met ingang van vrijdag 16 november te ontslaan. Volgens de schooldirectie en het bestuur kan het gedrag van de docent niet getolereerd worden. “Een docent moet zich er altijd van bewust zijn dat hij een opvoedkundige en pedagogische rol vervult, waarin voorbeeldgedrag voorop staat. Omdat we weten dat een dergelijk incident een

grote impact kan hebben op de organisatie en de samenleving, zullen we vanuit de SGB daar waar nodig ondersteuning bieden”, aldus de directie in een schriftelijke verklaring.

De leerlingen die getuigen waren van het voorval zijn opgevangen door specialisten van het EOO in samenwerking met de zorgcoördinatoren.

Amboina Dolphins zoekt aansluiting bij SV Vitesse

Het jubilerende team van SV Amboina Dolphins

KRALENDIJK — Jeugdvoetbalclub Amboina Dolphins, gaat zich aansluiten bij SV Vitesse. De officiële mededeling werd gedaan tijdens de viering van het tweede lustrum van Amboina Dolphins. De club werd tien jaar geleden opgericht

door Ricardo ‘Cado’Alberto en een aantal ouders uit Amboina. De viering vond plaats in het clubgebouw van SV Vitesse. De stap om te fuseren met SV Vitesse wordt toegejuicht door het bestuur van Vitesse. Izaak ‘Sjaki’ Bernabela, oud-speler

van Vitesse en oud-international noemt het een wijs besluit. Het biedt voordelen, zeker wanneer de voetballers straks naar Nederland vertrekken om te studeren. Vitesse op Bonaire heeft namelijk een goede samenwerking met de Nederlandse

voetbalclub Vitesse. In Nederland is de kans groot dat de Bonairiaanse voetballers bij die club terecht kunnen, tijdens hun studie. Tijdens de viering kregen de jongeren die sinds de oprichting lid zijn van Amboina Dolphins, een aandenken.

Stagebegeleiders getraind

KRALENDIJK — De 22 deelnemers aan cursus ‘Competentiegerichte Basistraining’ (CBT) hebben onlangs het daarbij behorende certificaat ontvangen. Het gaat om personeel van de Pelikaanschool, Rum Runners Restaurant, Jong Bonaire, Intertech NV, Kontiki Beach Resort, Stichting Krusada, Bon Bida Gym, Fundashon Mariadal, LVV Dienst, WEB NV, Indebon, Special Security Services (SSS), ‘Krèsh Koechie Koechie’ en ‘Krèsh Colita i Muñecon’, die door hun werkgevers op cursus zijn gestuurd. Nu zijn zij gekwalificeerd en bevoegd om begeleiding te geven aan MBO-leerlingen, die stage willen lopen bij een van die bedrijven. De cursus werd verzorgd door de Raad Arbeidsmarkt Caribisch Nederland (ROACN).

Campagne over bewust omgaan met geld

KRALENDIJK — Op Bonaire is een campagne gestart op televisie, radio en kranten, om de mensen meer bewust te maken hoe met hun geld om te gaan. De campagne draagt de naam, ‘Alivio pa bo pòtmòni’ (een verlichting voor uw portemonnee). De bedoeling is om mensen bewust te maken van hun uitgavenpatroon en te wijzen op hun eigen verantwoordelijkheid bij het omgaan met hun geld. De campagne is een initiatief van de Rijksdienst Caribisch Nederland.

De campagne bestaat uit drie deelprojecten. Er komt een kortingsactie waaraan een aantal supermarkten meedoet. Zij zullen iedere week of maand, een aantal producten uit het ‘basismandje’ met korting aanbieden. Die aanbiedingen

zullen via advertenties en radiospots onder de aandacht van de consument worden gebracht.

Op de televisie start een educatief, maatschappelijk televisieprogramma, waarbij het publiek op ludieke wijze wordt geïnformeerd, hoe verantwoordelijk om te gaan met het eigen budget. De serie van tien programma's van elk 45 minuten wordt uitgezonden op de verschillende televisiezenders. De feestelijke première is op 29 november aanstaande. Daarnaast zal ook via radio en kranten informatie worden gegeven over de Algemene Bestedingsbelasting (ABB). De bedoeling daarbij is om de regels rond de ABB duidelijk te maken, zodat de consumenten zelf kunnen controleren of ze te veel betalen of niet.

De Rijksoverheid, die zich zorgen maakt over de koopkracht en prijsontwikkeling op de eilanden, zegt met deze campagne een positieve bijdrage te willen leveren aan de samenleving en hierin haar rol te nemen. Dat doet ze door onder meer de consumenten goed te informeren en bewust te maken van de eigen verantwoordelijkheid. Daarnaast wil zij de ondernemers wijzen op de verantwoordelijkheid die zij hebben naar de consumenten toe. Deze campagne is een ‘pilot project’ van drie maanden op Bonaire. Het is de bedoeling om een soortgelijke campagne in 2013 op Saba en St. Eustatius te houden, in samenwerking met lokale organisaties. Alleen het informatieonderdeel over de ABB zal ook gelijktijdig op Saba en St. Eustatius worden gedaan.

Sinterklaas komt aan in Roermond

Foto: NU

Sinterklaas en zijn Zwarte Pieten in Roermond.

ROERMOND — Sinterklaas is weer in het land. Samen met zijn Zwarte Pieten kwam hij vandaag aan in Roermond. Duizenden kinderen waren met hun ouders naar de Vismarkt gekomen om de Sint welkom te heten.

Voordat de goedheilig man van zijn stoomboot stapte, zongen de kinderen vrolijke Sinterklaasliedjes. De Sint-

boot werd gevolgd door veel kleine bootjes met Zwarte Pieten erop. Veel kinderen in Roermond waren verkled als Zwarte Piet. Burgemeester Henk van Beers van Roermond heette de goedheilig man welkom.

Op een schimmel maakte Sinterklaas daarna een tocht door de stad. Een aantal klimpieten was op de daken geklommen. Andere Zwarte

Pieten deden op straat goocheltrucs of deelden pepernoten aan de kinderen uit. De gemeente meldt dat er ruim 50.000 bezoekers naar de stad waren gekomen om de intocht mee te maken. Er was gerekend op 30.000 Sintlieffhebbers. Er waren geen incidenten. De intocht was rechtstreeks op de televisie te zien in een extra lang Sinterklaasjournaal.

zaam zijn, betalen verzamelers er grof geld voor. MPO wil niet zeggen wie de koper en de verkoper zijn, maar zegt wel dat beiden uit de omgeving van Rotterdam komen. Het vorige record werd in 2001 gevestigd. Toen betaalde iemand bijna 95.000 gulden (ongeveer 43.000 euro) voor een kwartje uit 1891.

verzekeren tegen hoge rente op hun leningen, maar doordat de rente daalde vormen de verzekeringen nu een blok aan hun been.

Het kabinet weet nog niet precies welke instellingen binnen en rond de overheid derivaten hebben. Een overzicht is in de maak. Er zijn geen cijfers bekend over de lagere overheden, zoals gemeentes en provincies, omdat die niet onder toezicht van het Rijk vallen.

ging stapsgewijs. “Het verschil in ontwikkeling komt vooral doordat niet elke afgegeven bouwvergunning leidt tot een concreet project”, verklaart een woordvoerder van vakbond FNV Bouw. Omdat het nu economisch lastig gaat, komt dat vaker voor, vermoedt hij. “Tussen de periode van afgifte van de vergunning en het begin van de bouw kan besloten worden niet te bouwen. Er is bijvoorbeeld niet voldoende belangstelling voor een project en dan gaat het niet door.”

indelen. Op de lange termijn moeten er vijf landsdelen komen met een eigen budget. De samenvoeging van Utrecht, Noord-Holland en Flevoland wordt de eerste stap. Over de Noordoostpolder wordt te zijner tijd een besluit genomen. Besprekingen met andere provincies over een mogelijk samengaan volgen later.

In het vorige kabinet van Rutte waren er ook al plannen om de drie provincies te fuseren. Dat liep op niets uit. Niet alle provincies reagerden toen even enthousiast.

Cijfers Nibud stellen oppositie niet gerust

DEN HAAG — De oppositie in de Tweede Kamer is niet gerustgesteld door de berekeningen van het Nibud over de koopkrachtgevolgen van het aangepaste regeerakkoord. SP, CDA, ChristenUnie en 50Plus lieten gisteren weten zich grote zorgen te maken.

Uit de berekeningen kwam naar voren dat er iets minder extreme koopkrachteleffecten zijn dan bij de eerdere plannen van VVD en PvdA. Maar toch moeten onder anderen bijstandsgerechtigden nog flink inleveren. Volgens SP-Kamerlid Sadet Karabulut zorgen de maatregelen ervoor dat bijstandsmoeders door het ijs gaan zakken. Het potje van 100

miljoen van de PvdA om de effecten te verzachten, is volgens haar niet voldoende. “Dit gaat er bij bijstandsmoeders echt inhakken”, zegt ze. Ook ouderen met een klein pensioen moeten volgens de SP te veel inleveren. Karabulut vraagt zich af hoe de PvdA trots kan zijn op dit akkoord. “Ik zou me diep schamen”, aldus de SP’er. Volgens CDA-Kamerlid Pie-

ter Heerma bevestigen de cijfers van het Nibud dat gezinnen met middeninkomens en ouderen met een aanvullend pensioen de prijs betalen voor de nivellering. “Dit laat zien dat nivelleren zeker geen feest is”, aldus het Kamerlid, verwijzend naar uitspraken van PvdA-partijvoorzitter Hans Spekman. De ChristenUnie is vooral geschrokken van de gevolgen voor gezinnen. Die gaan er volgens fractievoorzitter Arie Slob tussen de 1,8 en 6 procent op achteruit. “Gezinnen worden nu nog harder

getroffen dan bij het oorspronkelijke regeerakkoord het geval was”, stelt hij. Henk Krol van 50Plus reageerde verbijsterd op de cijfers. “Deze berekeningen laten zien dat het kabinet ouderen echt in de kou laat staan”, zegt hij. Krol vindt dat de pijn niet eerlijk is verdeeld over jong en oud en over werkend en niet-werkend.

“Dit kabinet zegt dat werken moet lonen, maar als je je hele leven hard hebt gewerkt moet je nu bloeden”, aldus Krol. “Ik heb er maar één woord voor: schandelijk.”

Kabinet stopt registratie tweede nationaliteit

DEN HAAG — Het nieuwe kabinet stopt de registratie van de tweede nationaliteit van mensen in het Bevolkingsregister. Minister Ronald Plasterk (Binnenlandse Zaken) heeft dat vandaag na de ministerraad gezegd. Tot nog toe werd van kinderen uit een gemengd huwelijk automatisch ook de tweede nationaliteit opgeschreven. Een kind met een Marokkaanse en een Nederlandse ouder had daarmee ook de Marokkaanse nationaliteit, ook als ouders dat niet wilden. Dat automatisme verdwijnt nu. Ouders kunnen de tweede nationaliteit van hun kind alsnog laten schrappen.

Brabant wil systeem dierenrechten laten bestaan

DEN BOSCH — De provincie Noord-Brabant wil dat het huidige systeem van dierenrechten ná 2015 blijft bestaan om te voorkomen dat de Brabantse veestapel blijft groeien. Provinciale Staten hebben dat gisteren unaniem gevraagd aan de Tweede Kamer.

Maatregelen die Brabant heeft genomen tegen megastallen, helpen niet tegen

“Trafigura verwelkomt het einde van deze zaak in Nederland. Het lijdt weinig twijfel dat er fouten zijn gemaakt en betrokkenen zijn het erover eens dat de zaken anders hadden moeten worden aangepakt. De onderneming betreurt de werkelijke en vermeende gevolgen van het incident ten zeerste.” Trafigura heeft altijd ontkend dat het scheepsafval,

de groei van het aantal dieren. Veel bedrijven hebben nog groei ruimte. In Brabant bestaat de vrees dat de varkens- en pluimveestapel zich weer snel in het zuiden van het land concentreert als het nationale systeem voor dierenrechten zoals gepland wordt afgeschaft. Eerder waarschuwde het Planbureau voor de Leefomgeving al voor een groei van de veestapel na 2015.

Rutte: Geen aanleiding voor extra bezuiniging

DEN HAAG — Premier Mark Rutte ziet in de ‘tegenvallende’ cijfers over de krimp van de Nederlandse economie ‘geen aanleiding voor aanvullende maatregelen’. Dat zei hij gisteren tijdens zijn wekelijkse persconferentie.

Rutte zei geen redenen te zien ‘om te vermoeden dat extra moet worden omgeboegen’. Hij gaf aan niet te varen op het kompas van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), dat donderdag meldde dat de Nederlandse economie met 1,1 procent is gekrompen ten opzichte van het vorige kwartaal. Besluiten over bezuinigingen zijn gebaseerd op ramingen van het Centraal Planbureau (CPB), benadrukte Rutte, omdat daarbij ook de gevolgen voor de overheids-

financiën worden meegenomen. Het CPB komt in december weer met cijfers. Dat is het moment om de situatie ‘opnieuw te bekijken’, aldus Rutte.

Volgens de premier zijn er marges in de kabinetsplannen ingebouwd, zodat er niet meteen problemen ontstaan bij de eerste economische tegenvind. Hij sprak van voldoende rek in de plannen. De cijfers van het CBS moeten volgens Rutte in perspectief worden gezien: Nederland heeft nog steeds een zeer sterke economie, de werkloosheidscijfers zijn laag in vergelijking met andere landen. Toch moet het kabinet naar zijn zeggen ‘ook perspectief neerzetten om de krimp tegen te gaan’. Rutte zei dat onder meer de Nederlandse schuldpositie verder afgebouwd moet worden.

Akerboom vertrekt bij terrorismebestrijding

DEN HAAG — Erik Akerboom vertrekt als Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). Hij wordt per 1 december secretaris-generaal bij het ministerie van Defensie.

Dat heeft de ministerraad gisteren besloten. Aker-

boom trad in april 2009 aan als de coördinator van de terrorismebestrijding. Akerboom begon zijn loopbaan bij de politie in Utrecht en werkte ook bij inlichtingendienst AIVD.

Plaatsvervanger NCTV Theo Bot neemt de taken van Akerboom waar tot er een opvolger is.

Minder tijd kwijt in de file

DEN HAAG — Nederlanders staan minder in de file. Bij elkaar verloren mensen vorig jaar bijna 54 miljoen uur door langzaam rijden en stilstaan op de snelwegen.

Dat is 18 procent minder dan in 2010, terwijl het aantal afgelegde kilometers steeg. Dat blijkt uit gisteren gepresenteerd onderzoek van het Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid van het ministerie van Infrastructuur en Milieu.

Dat mensen minder reistijd kwijt zijn, komt volgens de onderzoekers door maatregelen als de aanleg van spitsstroken. De daling zet zich de komende jaren waarschijnlijk door, maar als de economie aantrekt zullen de files waarschijnlijk ook toenemen.

Wereldreiziger moet ook kunnen stemmen

DEN HAAG — Ook Nederlanders die op wereldreis zijn, moeten hun stem kunnen uitbrengen. Nu geldt nog dat Nederlandse kiezers alleen vanuit het buitenland mogen stemmen als ze daar wonen of werken.

Dat adviseert de Kiesraad in een terugblik op de laatste Tweede Kamerverkiezingen, die de raad gisteren naar buiten heeft gebracht. De Kiesraad vindt dat het niet meer uit zou moeten maken waarom een kiezer in het buitenland zit. Veel stemmers verblijven tegen-

woordig ook voor hun studie over de grens. Bovendien hoeven kiezers nu niet te bewijzen dat ze voor hun werk in het buitenland zijn en wordt dat ook niet gecontroleerd. Daarom adviseert de Kiesraad de bepaling te schrappen, dat stemmers vanuit het buitenland daar ook moeten werken. De raad pleit er ook voor om eerder voorgestelde verbeteringen voor kiezen vanuit een ander land nu snel door te voeren. Dan gaat het om een permanente registratie van kiezers in het buitenland en de mogelijkheid het stembiljet te downloaden.

Transgenders durven niet uit de kast te komen

DEN HAAG — Een groot deel van de Nederlandse transgenders leeft in de kast. Ze hebben meer dan gemiddeld psychische problemen, zijn ongelukkig en leven relatief vaak onder de armoedegrens. Dat blijkt uit onderzoek van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) naar het leven van transgenders.

Een transgender is geboren als man of vrouw, maar voelt zich volledig of deels iemand van het andere geslacht. Naar schatting telt Nederland ruim 48.000 transgenders tussen de 15 en 70 jaar. Hoeveel mensen een geslachtsveranderende operatie hebben ondergaan is niet bekend. Volgens SCP-onderzoekster Saskia Keuzenkamp zijn momenteel 300 volwassenen en 120 kinderen aangemeld bij het Kennis- en Zorgcentrum voor Genderdysforie van het VUmc in Amsterdam.

Ruim 450 transgenders werkten mee aan het onderzoek, twee derde van hen is als man geboren, een derde als vrouw. “Het is een redelijk onzichtbare groep. Onder transgenders heerst veel schaamte. Mensen zijn bang voor de consequenties als ze uit de kast komen”, aldus Keuzenkamp. Bijna de helft

van de respondenten is niet open over hun transgender-zijn. Vergeleken met de rest van de bevolking zijn transgenders twee keer zo vaak eenzaam en hebben tien keer zo vaak een zelfmoordpoging gedaan. Het is een traumatische ervaring als je merkt dat je in het verkeerde lichaam geboren bent.” De enorm lange wachttijd voordat een genderoperatie kan plaatsvinden is veel transgenders een doorn in het oog, net als de relatief beperkte psychische zorg, zo blijkt uit het onderzoek. “Datzelfde geldt voor de beperkte vergoeding van de verzekering bij deze ingrepen.”

Na de vrouwen- en daarna homo-emancipatie, moet nu de transgenderemancipatie volgen. Inmiddels ligt er een wetsvoorstel om het eenvoudiger te maken het geslacht op de geboorteakte aan te passen, ook zonder dat iemand een geslachtsoperatie heeft ondergaan. “Een stap in de goede richting”, zegt Keuzenkamp. “Maar transgenders hebben nog altijd te maken met veel onbegrip. Andere mensen snappen het niet en dat kan vervelende reacties veroorzaken”, zegt Keuzenkamp. In het onderzoek wordt gepleit voor meer voorlichting, om op die manier de acceptatie van en kennis over transgenders te vergroten.

Aantal opgeleverde nieuwbouwhuizen gekelderd

RIJSWIJK — Het aantal nieuwbouwwoningen dat jaarlijks wordt opgeleverd, is sinds 2010 gekelderd. Inmiddels is het aantal gekomen op het niveau van de periode direct na de Tweede Wereldoorlog en dus op het laagste niveau in ruim 60 jaar. Dat blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

De plotselinge klap waarmee het aantal opgeleverde woningen ineenzakte, betekent een schril contrast met het

aantal afgegeven bouwvergunningen. Dat daalde eveneens, maar meer gestaag.

In 2009 werden er nog bijna 83.000 nieuwbouwwoningen opgeleverd; dit aantal was al jaren ongeveer hetzelfde. In 2010 ging daar ineens 33 procent vanaf, waardoor er maar 56.000 nieuwbouwwoningen werden opgeleverd. In 2011 was er geen herstel. Anderzijds daalde het aantal afgegeven bouwvergunningen sinds 2006 al, van 96.500 in dat jaar naar 59.000 in 2011. Die daling

windsman. Hij voegde er wel aan toe dat het ‘krap’ gaat worden. “Maar als iedereen meewerkt en daar verstandig mee omgaat, moet dat lukken.” Plasterk weet nog niet welke naam de gefuseerde provincie moet krijgen. Volgens Plasterk kan uit de fusie een ‘heel sterke provincie’ voortkomen, die in Europa heel krachtig zal zijn. Hij hoort ‘veel lokale bestuurders’ zeggen dat het eigenlijk ‘best wel een regio’ is. Het nieuwe kabinet van VVD en PvdA wil het land bestuurlijk volledig anders

‘Fusie drie provincies voor verkiezingen 2015’

AMSTERDAM — Minister Ronald Plasterk van Binnenlandse Zaken streeft ernaar om bij de Provinciale Statenverkiezingen van 2015 de provincies Flevoland, Noord-Holland en Utrecht gefuseerd te hebben. Dat zei de bewindsman gisteren in het televisieprogramma Pauw & Witteman.

“Ik zou het gek vinden als we in 2015 verkiezingen houden voor drie provincies en als we dan een jaar later die provincies fuseren”, zei de sociaal-democratische be-

EURO

Angstig

AMSTERDAM — De Europese effectenbeurzen gingen gisteren aan het eind van de handel flink onderuit. Het was de derde dag op rij van verliezen, waarmee het de slechtste handelsweek was sinds eind september. Zorgen over de Europese schuldenproblematiek en de Amerikaanse begrotingscrisis bleven de stemming drukken.

“Het is alles bij elkaar”, zei Sijmen Plomp van Hof Hoor-neman Bankiers. “Door de angst voor het onbekende durven mensen geen risico te nemen. Als er wat gebeurt, trekt iedereen als een schildpad zijn kop in.” Ook de onrust in Israël hielp het sentiment niet vooruit, merkte Plomp op.

De AEX-index in Amsterdam sloot 1,5 procent (4,92 punten) lager op 319,84 punten. De MidKap-index van middelgrote fondsen daalde 1,4 procent tot 505,73 punten. De graadmeters in Frankfurt, Londen en Parijs noteerden tot 1,3 procent lager.

Er waren gisteren weinig lichtpuntjes waar beleggers zich aan vast konden houden. In de Verenigde Staten is het wachten op de uitkomst van de eerste gesprekken tussen Democraten en Republikeinen over de aanpak van de Amerikaanse staatsschuld.

In de ochtend werd bekend dat de internationale handel van de eurolanden in september met 1,1 procent is gedaald. De import nam met 2,7 procent af. Het handelsoverschot van de eurozone, het verschil tussen de waarde van de export en de import, kwam uit op 9,8 miljard euro.

De euro noteerde 1,2710 dollar, tegen 1,2745 dollar aan het einde van de Europese beurshandel donderdag. Een vat lichte Amerikaanse olie was 0,9 procent duurder op 86,25 dollar. Brentolie werd 0,3 procent duurder en kostte 108,39 dollar.

WALL STREET

Hoger

NEW YORK — De effectenbeurzen in New York zijn gisteren hoger gesloten. Uit de eerste gesprekken tussen de Republikeinen en Democraten over de aanpak van de Amerikaanse staatsschuld kwamen positieve signalen, maar beleggers bleven voorzichtig. De onrust in het Midden-Oosten vergrootte de terughoudendheid.

De Dow-Jonesindex sloot 0,4 procent (45,93 punten) hoger op 12.588,31 punten. De S&P 500 won 0,5 procent (6,55 punten) tot 1359,88 punten. De Nasdaq klom 0,6 procent (16,19 punten) tot 2853,13 punten.

Obama ontving de leiders van de Democraten en Republikeinen gisteren op het Witte Huis. De zware bezuinigingen die dreigen als er geen compromis wordt gevonden, hebben de afgelopen weken voor zware verliezen gezorgd op de Amerikaanse beurzen.

De Amerikaanse krant *The Wall Street Journal* meldde gisteren dat het Witte Huis werkt aan voorstellen om de dreigende automatische bezuinigingen te vervangen door kleinere en meer gerichte ingrepen.

De Republikein John Boehner zei tijdens de beurs-handel bereid te zijn te onderhandelen over hogere belastingen als er ook significante verlagingen in de uitgaven tegenover staan. Ook noemden de Republikeinen de gesprekken constructief. Hierna poetsen de beurzen hun eerdere verliezen weg.

Computerfabrikant Dell sloot met een verlies van 7,3 procent. Het bedrijf rapporteerde donderdag nabeurs een halvering van de winst. De euro noteerde gisteren 1,2740 dollar, ten opzichte van 1,2710 aan het einde van de Europese beurshandel. De Amerikaanse olieprijs sloot 1,4 procent in de plus, terwijl Brentolie met 1 procent steeg.

S&P verlaagt beoordeling banken

LONDEN — Kredietbeoordelaar Standard & Poor's heeft gisteren zijn ratings van een aantal Nederlandse banken verlaagd. De banken zijn volgens S&P blootgesteld aan toenemende economische risico's door de slechte vooruitzichten voor de Nederlandse economie en de hele eurozone.

“We verwachten dat de correctie op de vastgoedmarkt en de maatregelen om het begrotingstekort te verlagen blijven wegen op de economie”, aldus S&P. Het effect op de bankensector blijft volgens de kredietbeoordelaar desondanks ‘bescheiden’.

De beoordeling van Rabobank, ABN Amro, Van Lanschot en SNS Reaal gaat met een stap naar beneden. Uitgezonderd SNS Reaal, dat een negatieve outlook krijgt, zijn de vooruitzichten van deze banken stabiel. De beoordeling van ING en

NIBC blijft gelijk, maar de vooruitzichten van deze twee banken zijn negatief. Dat betekent dat een verlaging van de beoordeling niet ver weg is.

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), Kas Bank en de Nederlandse Waterschapsbank (NWB Bank) worden nog verder onderzocht, maar hebben 50 procent kans om de komende drie maanden een verlaging te krijgen in hun beoordeling. Ondanks de verslechtering

van de vooruitzichten op korte termijn blijft S&P de Nederlandse economie zien als structureel stevig en concurrerend. “We denken dat de waarschijnlijkheid van een zeer scherpe stijging van de verliezen in de huizenmarkt laag is.” Door de aangekondigde maatregelen voor het beperken van de hypotheek-renteaftrek heeft de nieuwe regering volgens S&P de onzekerheid voor nieuwe huiseigenaren verkleind.

Rating Cyprus

Kredietbeoordelaar Moody's gaat de kredietwaardigheid van Cyprus opnieuw beoordelen. Mogelijk wordt de rating van de geplaaide eilandstaat opnieuw verlaagd. Cyprus heeft veel last van de problemen in Griekenland,

waar het nauw mee verbonden is.

Het begrotingstekort valt met 3,2 procent een half procentpunt hoger uit dan voorzien, zo blijkt uit berekeningen van het Cypriotische statistiebureau. De Europese Commissie, de Europese Centrale Bank en het Internationaal Monetair Fonds zouden volgens media op het eiland daarom strengere bezuinigingen stellen.

Moody's stelde gisteravond dat het hogere tekort en de trage onderhandelingen met de geldschieders risico's vergroten voor beleggers in Cypriotische staatsobligaties. De kredietbeoordelaar verlaagde de status daarvan in oktober al tot B3 ('speculatief en risicovol').

SER adviseert nationaal energieakkoord

Foto: Getty Images

De SER is het adviesorgaan van werkgevers en werknemers.

DEN HAAG — De Sociaal-Economische Raad (SER) adviseert het kabinet unaniem om een nationaal energieakkoord voor duurzame groei af te sluiten. Dat heeft het adviesorgaan van werkgevers en werknemers gisteren besloten.

Volgens de SER bestaat er bij investeerders grote behoefte aan een samenhangend energie- en klimaatbeleid dat richting geeft en houvast biedt voor lange-termijn-beslissingen. Het Nederlandse bedrijfsle-

ven ziet zeker kansen voor schone technologieën en verduurzaming, maar dat kan alleen als er bindende afspraken worden gemaakt. “De beschikbaarheid van energie is van essentieel belang voor het goed func-

tioneren van de maatschappij, maar er zijn op dit moment grote onzekerheden over energievoorraden en over de energieprijzen”, aldus raadsvoorzitter Wiebe Draijer.

Tijdens de kabinetsformatie had hij de onderhandelingspartijen per brief ook al laten weten voorstander te zijn van een breed gedragen energieakkoord. Aan-

sluitend op de raadsvergadering vond gisteren tevens een startbijeenkoms plaats waarin de SER is begonnen met het verkennen van de eerste contouren van zo'n besluit.

Hierbij schoven ook vertegenwoordigers aan uit de politiek, van milieuorganisaties en van andere belanghebbenden als energieproducenten, netbeheerders en de bouwsector.

Wereldbank begint evaluatie sociale en ecologische richtlijnen

WASHINGTON — De Wereldbank is begonnen met de langverwachte evaluatie van zijn sociale en ecologische ‘beschermingsrichtlijnen’, waarmee investeringsprojecten in ontwikkelingslanden worden beoordeeld. Dit proces zal de komende twee jaar plaatsvinden.

“We zijn begonnen met het actualiseren van dit cruciale beleid”, zei Cyril Muller, vicepresident van de Wereldbank, donderdag. “Het vormt de hoeksteen van onze pogingen mensen en het milieu te beschermen. Voor het effectiever maken van onze instelling is dit een sleutelproces.”

Kritiek

Het gaat in totaal om acht beleidskaders, die voorschrijven hoe de Wereldbank moet omgaan met complexe thema's, zoals inheemse culturen, gedwongen verhuizingen, natuurgebieden en cultu-rijs rijkdommen. De kritiek van maatschappelijke organisaties richt zich vaak op

deze richtlijnen. Dat komt omdat de richtlijnen niet alleen van belang zijn voor Wereldbankprojecten. Ze zijn ook de standaard geworden voor andere ontwikkelingsinstellingen.

Althans, dat zegt de bank zelf. Volgens veel deskundigen loopt de Wereldbank tegenwoordig juist achter op de anderen als het gaat om sociale en ecologische rapportages. In 2010 gaf de Wereldbank na onderzoek toe dat dit misschien wel klopt. “Er is meer aandacht besteed aan financieel risico dan aan menselijk risico”, erkende de toenmalige bankpresident Robert Zoellick. “Die onbalans moeten we rechtzetten.”

Sommige Amerikaanse politici maken zich echter zorgen over het proces. “Het is belangrijk om de huidige richtlijnen te evalueren”, zei Nancy Pelosi, leider van de Democraten in het Huis van Afgevaardigden, onlangs. “Maar er zijn zorgen dat het gebruikt kan worden om de richtlijnen juist te laten verwateren.” Pelosi pleitte ervoor om projecten

Mensenrechten

De Wereldbank heeft mensenrechten tot nog toe beschouwd als een politieke kwestie, niet als ontwikkelingsprobleem. Maar armoedebestrijding – het doel van de Wereldbank – is vaak verbonden met versterking van de mensenrechten. “In de nasleep van de Arabische Lente moet de Wereldbank erkennen dat mensenrechten van cruciaal belang zijn in de pogingen armoede te verminderen”, zei Jessica Evans, onderzoeker bij Human Rights Watch, gisteren. Volgens haar komt ontwikkelingshulp vaak niet ten goede aan groepen die buitengesloten worden, zoals etnische minderheden of mensen met beperkingen. “Het is hoog tijd dat de bank beleid maakt om discriminatie bij projecten te voorkomen.”

Op dezelfde manier heeft de voormalige Wereld-

bankvoorzitter James Wolfensohn in zijn tijd initiatieven opgezet om transparantie te verbeteren en corruptie tegen te gaan. “Zoals Wolfensohn een bank heeft nagelaten die het effect van corruptie op duurzame ontwikkeling serieus neemt, moet voorzitter Jim Yong Kim dat doen met mensenrechten”, vindt Evans. “Deze evaluatie is een cruciale mogelijkheid om de bank te veranderen.”

Kim zelf is echter behoedzaam in zijn belofte over hoeveel hij wil veranderen. Verwateren wil hij niet, maar hij wil wel dat de evaluatietrajecten korter worden. “We willen sneller besluiten nemen over projecten, net zoals we dat bij noodsituaties doen”, zei hij in oktober.

De evaluatie zal bestaan uit drie inspraakrondes tot in 2014, waarbij de Wereldbank alle benodigde informatie via zijn website zal geven. Het publiek mag vragen stellen en zorgen uiten. Een rapport over de eerste ronde moet in april uitkomen.

Boliviaanse suikersector herstelt zich, maar export hapert

LA PAZ — De Boliviaanse suikersector herstelt zich. Maar de producenten rekenen maar niet aan vergunningen om de overschotten te exporteren.

In het oostelijke departement Santa Cruz, waar vier van de vijf Boliviaanse suikerraffinaderijen staan, komen ze dit jaar tot meer dan 500.000 ton suiker. Daardoor is er nu een overschot van 138.000 ton.

Smokkel

Daarmee spoelt Bolivia de slechte herinneringen van 2010 door. Toen haalde de sector in Santa Cruz niet eens 400.000. Door het slechte weer viel de productie fors terug. De regering hield de prijzen laag. Door het prijsverschil met buurland Peru werden grote hoeveelheden suiker de grens over gesmokkeld. Om de bevoorrading niet in het gedrang te brengen, verbood de regering toen de export van suiker en begon ze suiker uit Colombia te importeren. Ondertussen bracht ze de suikerprijs meer in overeenstemming met de marktprijs, waardoor de situatie weer normaliseerde.

De import van suiker zal zich niet herhalen, zegt Marcelo Fraija, zaakvoerder van Unagro, een van de vier raffinaderijen in Santa Cruz.

Maar het exportverbod blijft van kracht. De producenten willen de 138.000 ton naar Chili, Colombia, Peru en de Verenigde Staten uitvoeren maar krijgen daarvoor geen vergunningen. Ze vragen dat de regering de beperking opheft. “De regering had gelijk toen ze vreesde dat het product door zijn lage prijs het land zou verlaten”, zegt Mariano Aguilera, voormalig voorzitter van Guabirá, de grootste raffinaderij. Maar ‘vandaag is de situatie anders. Er is een duidelijk commercieel beleid nodig’.

“De producenten hebben zware inspanningen geleverd om hun gewassen aan te passen en te wapenen tegen de grillige weersomstandigheden”, zegt Hugo Gutiérrez, voormalig voorzitter van de Unie van Suikerrietproducenten van Santa Cruz. “Aan de ene kant geeft de regering ons financiële steun, maar aan de andere kant sluit ze de deur naar de export.” In 2009 voerde de sector voor 75 miljoen dollar uit. De eerste negen maanden van dit jaar was de suikerexport nauwelijks goed voor 17.000 dollar. De internationale suikerprijzen zijn ook fors aan het dalen. Begin dit jaar kostte een ton suiker 800 dollar, nu 500 dollar, zegt Fraija. De suikerogst begon in mei en eindigt deze maand.

Meer adviseurs aan de slag bij ING

AMSTERDAM — Waar veel banken fors snijden in hun personeelsbestand, breidt ING het aantal adviseurs in Nederland flink uit, met name voor het midden- en kleinbedrijf (mkb). Dat maakte de bank gisteren bekend. De maatregel moet ING helpen zijn imago op het gebied van deskundigheid en persoonlijke betrokkenheid op te poetsen.

“Het kan wel wat warmer”, zei topman Nick Jue in een toelichting op de aangescherpte strategie die het bedrijf gisteren ontvouwde. Klanten vinden de bank nog te weinig betrokken en deskundig, en de dienstverlening te afstandelijk en functioneel, zo blijkt uit onderzoek.

“Wij willen dat klanten ons ervaren als een persoonlijke, deskundige bank. Een bank die betrokken is en altijd hun belang voor ogen heeft”,

zei Jue. Zo wil ING klanten voor de lange termijn aan zich binden, ook als dat op korte termijn geld kost.

Ook ING merkt dat het economisch minder gaat, en dat met name het mkb daar last van heeft. “Misschien is er juist daarom wel meer behoefte aan advies”, zei Jue. Maar ook particulieren moeten gaan merken dat de bank meer met ze meedenkt, vooral in deze financieel onzekere tijden.

Vorige week kondigde ING een bezuinigingsronde aan waarbij 2350 banen komen te vervallen. Die reorganisatie treft echter alleen verzekeraar Nationale-Nederlanden en de internationale zakenbank. ING Bank Nederland blijft buiten schot.

Een grootschalige sluiting van kantoren is dan ook niet aan de orde. “Wij zijn heel tevreden over ons netwerk van 285 kantoren”, zei Jue. Wel zei hij dat ING altijd zal blijven zoeken naar manieren om goedkoper te werken.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	PREV.	16-Nov		PREV.	16-Nov		
DOW JONES	12542,38	12588,23	AEX	324,76	319,84		
S&P 500 INDEX	1353,33	1361,08	AEGON NV	4,17	4,08		
NASDAQ	2836,94	2853,13	AGEAS	19,75	19,26		
AMAZON.COM INC	220,60	225,23	AHOLD NV	9,35	9,22		
AMERICAN EXPRESS	53,64	54,32	ASTORIA FINL	9,05	9,08		
APPLE INC	525,62	527,68	AKZO NOBEL	41,13	39,96		
AT&T INC	33,42	33,14	ASML HOLDING NV	42,22	42,61		
BERKSHIRE HATH-B	85,30	85,91	CORIO NV	32,69	31,93		
CISCO SYSTEMS	17,94	17,99	DANONE	48,30	48,34		
CITIGROUP INC	35,21	34,98	DSM (KONIN)	40,38	40,00		
WALT DISNEY CO	47,47	47,42	HAL TRUST	88,85	89,20		
EBAY INC	46,52	47,26	HEINEKEN NV	48,47	48,39		
GENERAL ELECTRIC	20,06	20,15	ING GROEP NV-CVA	6,72	6,51		
GOOGLE INC-CL A	647,26	647,18	ROYAL IMTECH NV	18,14	17,62		
HEWLETT-PACKARD	13,08	12,85	KPN (KONIN) NV	4,34	4,03		
HOME DEPOT INC	61,25	62,12	KONINKLUKE PHIL	19,70	19,47		
IBM	185,85	186,94	POSTNL NV	2,33	2,35		
INTEL CORP	20,03	20,19	REED ELSEVIER	10,59	10,44		
JOHNSON&JOHNSON	69,07	69,19	REXEL SA	14,10	13,98		
MEDTRONIC INC	40,87	41,10	ROBOCO NV	23,38	23,20		
MICROSOFT CORP	26,66	26,52	ROLINCO NV	19,72	19,54		
3M CO	88,02	88,50	RORENTO NV	53,90	53,87		
PFIZER INC	23,66	23,86	ROYAL DUTCH SH-A	25,77	25,37		
PROCTER & GAMBLE	66,32	66,82	TOMTOM	3,57	3,47		
ROYAL DUTCH-ADR	65,55	65,04	UNILEVER NV-CVA	28,14	27,87		
SCHLUMBERGER LTD	69,16	68,22	WESSANEN NV	2,24	2,20		
SPRINT NEXTEL CO	5,54	5,48	WOLTERS KLUWER	14,19	13,92		
TEXAS INSTRUMENT	28,79	28,32	WP-STEWART HLDS	209,62	208,59		
VISA INC-CLASS A	44,04	44,70	SCOTTBANK FUNDS	PREV.	15-Nov		
			MONEY MARKET	13,0599	13,0599		
ETFs	PREV.	16-Nov	US DOLLAR BOND	2,6874	2,6878		
ISHARES-DJ DIV	54,92	54,95	GLOBAL GROWTH	1,7198	1,7110		
ISHARES-EMG MKT	40,29	40,41	US GROWTH	7,9311	7,9425		
ISHARES-MSCI PAC	44,28	44,38	CANADIAN GROWTH	2,7577	2,7324		
ISHARES-RS 3000	80,07	80,54	CURRENCIES	PREV.	16-Nov		
ISHARES-SP500 GR	72,79	73,18	YENUSD	81,130	81,420		
ISHARES-S&P EURO	35,83	35,63	EURUSD	1,277	1,272		
POWERSHARES DB C	27,39	27,51	CANUSD	1,003	1,002		
POWERSH-QQQ	62,03	62,30	GBUSD	1,586	1,587		
SPDR S&P MID 400	172,52	173,76	COMMODITIES	PREV.	16-Nov		
SPDR S&P 600 SMA	69,01	69,40	Oil WTI	85,45	86,62		
FUNDS	PREV.	16-Nov	GOLD	1715,80	1712,40		
BLACKROCK GBL ALL	43,52	43,52	SILVER	32,63	32,26		
TEMPLETON GBL BND	22,48	22,48	WHEAT	861,25	853,00		

A Standard Of Excellence Since 1916

MCB
MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) 2/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mc-bank.com, website: www.mc-bank.com/pbis

Na 31 jaar met pensioen

Itala Ortela gaat, na 31 jaar voor de overheid te hebben gewerkt, met welverdiend pensioen. Zij vierde dit onlangs met haar collega's en leidinggevende bij de afdeling Wetgeving en Juridische Zaken (WJZ). Op de foto staat zij in het midden.

Ethiopiër in postcontainer

Een Ethiopiër heeft een wel heel gewaagd plan opgezet om zijn land te ontvluchten en in Europa een nieuw leven te beginnen. Hij verstopte zich in een container met post die per vliegtuig naar Frankfurt zou gaan, meldt persbureau *Belga*. De 23-jarige man verstopte zich net voor de container op de luchthaven van Addis Abeba in een vrachtvliegtuig werd

geladen. Zijn voordeel: hij werkte als bagagelader op de luchthaven. Net na de landing in Frankfurt maakte hij het vliegpersoneel erop attent dat hij zich in de container bevond, meldt de politie. Hij verbleef ongeveer negen uur in de kleine ruimte, waar hij zich niet eigenhandig uit kon bevrijden. De man diende een asielaanvraag in.

Geland op voetballer

“It's raining men”, zongen de Weather Girls ooit. In Ecuador gebeurde dat ook even echt, toen twee parachutisten uit de hemel neerdaalden. Dat de landing in het voetbalstadion gebeurde, was volgens plan. Dat een van hen daarbij de Argentijnse spits Claudio Bieler te-

gen de mat werkte, was niet volgens de regels. De speler van LDU Quito kon uiteindelijk zonder kleerscheuren zijn opwarming voortzetten. In de match zelf zou er één keer raak geschoten worden. Ayovi scoorde vlak voor rust voor Barcelona Sporting Club.

Criminele bejaarden

In Japan kiezen gepensioneerden steeds vaker het criminele pad. Volgens cijfers van het ministerie van Justitie is het aantal 65-plussers dat een misdaad begaat, in twee decennia ongeveer zes keer zo groot geworden. Het afgelopen jaar werden bijna 50.000 bejaarden gearresteerd na een misdrijf. De politie arresteerde de meeste

ouderen voor winkeldiefstal. Maar volgens het ministerie zat er ook een explosieve groei in het aantal geweldsmisdrijven, 50 keer zoveel als in 1992. Een extreem voorbeeld: een 97-jarige man achter een rollator, die in april met een Japans zwaard een 84-jarige vrouw te lijf ging en wegens poging tot moord achter de tralies belandde.

Genzen overreden

Tientallen wilde ganzen zijn in de nacht van don-

derdag op vrijdag gesneuveld op Duitse snelwegen in de buurt van Berlijn. Volgens een woordvoerder van de milieudienst waren de trekvogels hun oriëntatie kwijtgeraakt door de dichte mist. In hun vertwijfeling besloten ze een noodlanding te maken, waarbij verscheidene vogels op de voorruit van auto's terecht kwamen. Andere werden op de weg overreden. Bij de politie kwamen zes meldingen binnen van verkeersongevallen waarbij ganzen waren betrokken. Menselijke slachtoffers waren er niet.

School verbiedt snor

Een Britse scholier die mee wilde doen aan de snorrenactie tegen kanker, 'movember', mocht dat niet van zijn school. Movember is een jaarlijks terugkerende actie om geld in te zamelen voor het onderzoek naar kanker. In de maand november laten mannen hun snor staan om zo 'wandelande billboards' te zijn voor de actie. Vrouwen mogen meedoen met een plaksnor. Maar de 13-jarige Gus Hooker, die ook aan de actie mee wilde doen om zijn van kanker genezen opa te eren, mocht dat niet van zijn school. Volgens de *Mirror* vond de school de actie niet

eerlijk naar leerlingen toe die nog geen baardgroei hadden en daardoor niet mee konden doen. De vader van de jongen is boos een weblog begonnen. Volgens hem heeft de school helemaal geen regels over snorren en doet een deel van het personeel ook al jaren mee aan de actie. Gus scheert zich al sinds hij negen is en moet zich nu al dagelijks scheren. Om de jongen en zijn vader toch een beetje tegemoet te komen mag Gus op 30 november een dag organiseren waarop de leerlingen met een nep-snor geld mogen inzamelen voor het goede doel.

Model naar Londen

Het Curaçaose fotomodel Daniek Trouwloon is dit jaar de absolute winnares geworden van de Curaçao Model Search 2012. In die hoedanigheid is zij de afgelopen maand naar Londen afgereisd om daar mee te doen aan een intensieve voorbereiding op haar kersverse modellencarrière, die zij gaat voortzetten als zij klaar is met haar VWO-opleiding. In de Britse hoofdstad heeft zij de aandacht getrokken van diverse internationale modellenbureaus.

Walvishaai gered

Amerikaanse duikers hebben het leven gered van een walvishaai. Ze kwamen bij het duiken de reusachtige vis tegen en zagen dat het dier in de problemen was. Een van de duikers filmde de reddingsactie en zette die op YouTube. De enorme vis had een dik stuk touw om zijn lijf. Volgens de filmer, Noell Hall, zat het touw daar al een lange tijd. Er zaten zee-

pokken op en het sneed in de huid van de walvishaai. Een van de duikers zwom naar het dier en sneed het 5 centimeter dikke touw los. Hoe de haai in de benarde situatie terecht is gekomen, is niet bekend. De walvishaai is de grootste vis die er bestaat. Het dier kan 15 meter lang worden, leeft van plankton en kleine garnaaltjes en is niet gevaarlijk voor mensen.

Knuffelverbod voor laatkomers

Een school in het Nieuw-Zeelandse Auckland heeft een knuffelverbod uitgevaardigd om het groeiende aantal laatkomers in de lessen te bestrijden. Het verbod komt voort uit een trend onder de leerlingen om elkaar bij de afloop van elke pauze stevig te omhelzen. Plaatsvervangend directeur Sue Cattell van de Takapuna Normal Intermediate School zegt in de *New Zealand Herald* dat het vooral om meisjes van twaalf en dertien jaar gaat. “Het liep met name uit de hand aan het eind van de ochtendpauze. Sommige groepen kwamen 10 tot 15 minuten te laat de klas binnen, nadat ze een rondje hadden gemaakt om er zeker van te zijn dat ze

niemand oversloegen voordat ze weer de les ingingen.” Ouders hebben het ‘bizarre’ verbod intussen bestempeld als ‘schieten met een kanon op een mug’. Een van hen liet weten dat de leerkrachten het laat komen zouden moeten tegengaan, niet het fysieke contact tussen leerlingen onderling. Plaatsvervangend directeur Cattell zegt dat ze de noodzaak niet inziet van een ‘enorme omhelzing’ in de ochtendpauze, omdat de leerlingen elkaar twee uur later tijdens de lunch opnieuw uitgebreid kunnen treffen. “De leerkrachten hebben de scholieren er alleen maar aan herinnerd dat dit feitelijk hun werkomgeving is en dat ze op tijd terug moeten zijn.”

16e-eeuwse dubbelganger

Foto: Nikki Curtis

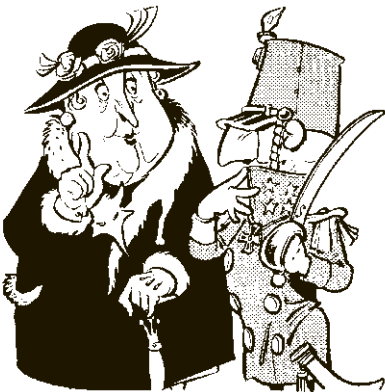
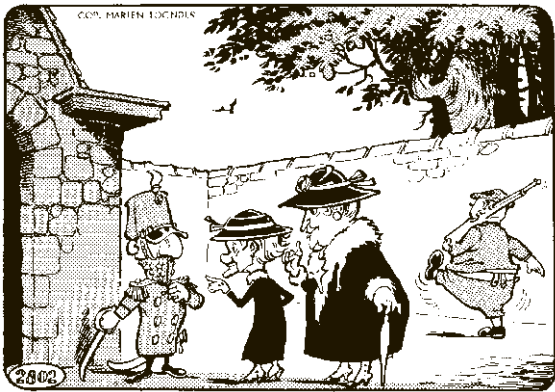
Max Galuppo, gefotografeerd door zijn vriendin. De man op het schilderij en hij lijken bijzonder veel op elkaar.

Om te vieren dat ze twee jaar samen zijn, gingen Max Galuppo en zijn vriendin Nikki Curtis vorige week naar het Museum of Art in Philadelphia. Groot was hun verrassing toen bleek dat Max als twee druppels water leek op een man die was geportretteerd op een schilderij uit 1562. De artiest en het model zijn onbekend. Wel is

bekend dat het schilderij in de Italiaanse regio Emilia-Romagna werd gemaakt. En laten de voorouders van Max nu net uit die streek afkomstig zijn. Volgens de student aan de Temple University is het dan ook niet uitgesloten dat hij familiebanden heeft met de man met de aparte, nauw zittende broek.

KONING HOLLEWIJN EN HET S-SPEL

Door Marten Toonder

“Het is echt zonde dat u niet genoeg gezien wordt,” zei Anna Mork, “u bent zo 'n flinke generaal! Kunt u niet eens iets plechtigs doen, samen met de koning? U met uw petje en sabeltje en de koning met zijn kroontje op?” Koba duwde haar zuster haastig terzijde. “Ze bedoelt dat het vaderland geruster is als het af en toe eens kan zien hoe paraat u bent,” legde ze uit, “en natuurlijk moet de koning er dan ook bij zijn. Kunt u niet eens een plechtigheid organiseren die door u beiden in vol ornaat wordt bijgewoond?” Generaal Hoetentoeter knikte bedachtzaam.

“Jae, daer zit waaratje wat in,” antwoordde hij, “hm... eens kijken. Misschien kunnen we morgen een herdenking houden van de veldslag bij... eh... enfin, u weet wel.” “Een prachtig idee!” riep Koba, de handen blij ineenslaand, “maar dan moet u wel de koning overhalen om erbij te zijn. Met zijn kroon en mantel!” Ze wendde zich tot Anna en trok haar mee. “Dat is dat,” zei ze. “Maar om er zeker van te zijn dat de koning morgen ook werkelijk zijn kroon opzet, moeten we nog een voorzorg nemen.”

BUCKLES

By David Gilbert

BETLE BAILY

By Mort Walker

TINA'S GROOVE

By Rina Piccolo

BABY BLUES

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

São Paulo in greep van geweld

BRUSSEL — De Braziliaanse stad São Paulo is in de greep van het geweld. De laatste jaren kwamen nog nooit zoveel mensen om door moord. Dit jaar vielen in São Paulo al 1127 doden als gevolg van geweld. Dat is meer dan het totale aantal doden van vorig jaar, 1069.

Het voorbije weekend spant voorlopig de kroon met 31 doden. Nooit eerder was een weekend in de miljoenenstad zo bloedig, meldt de Braziliaanse krant *Folha de São Paulo*.

De stijging is opmerkelijk, want de laatste tien jaren waren de moordcijfers flink gedaald in São Paulo. De stad is in 2014 een van de gaststeden van het wereldkampioenschap voetbal.

93 agenten gedood

Als een van de oorzaken van het toenemende geweld wordt de oorlog tussen politie en misdaadorganisaties genoemd. Vooral de strijd tegen het Primeiro Comando da Capital (PCC), het Eerste Commando van de Hoofdstad, is een versnelling hoger

gegaan. Dit jaar kwamen in São Paulo al 93 politiemen om, een stijging van 40 procent in vergelijking met vorig jaar. Drie kwart van de agenten werd gedood als ze geen dienst hadden. De politie vermoedt dat corrupte agenten een lijst met adressen hebben verkocht aan de PCC. Experts wijzen op een afspraak binnen de PCC, dat voor elk bendelid dat door de politie gedood wordt een politiemann gedood moet worden.

Mexicanisering

De PCC wordt vanuit de gevangenis in São Paulo geleid en houdt zich vooral met drugshandel bezig. Ze heeft de reputatie de zwaarste misdaadorganisatie van Brazilië te zijn. In 2006

voerde ze tientallen aanvallen uit op politieagenten en burgers en leidde ze ook een reeks gevangenisopstanden. Bij die golf van geweld kwamen tweehonderd mensen om.

Vorig jaar werd al gewaarschuwd voor een 'mexicanisering' van het geweld in Brazilië, een verwijzing naar de bloedige drugsoorlog in het Noord-Amerikaanse land.

Aanleiding voor die waarschuwing was de moord op rechter Patrícia Acioli, die bekend stond om haar optreden tegen de georganiseerde misdaad in Brazilië. In de deelstaat Rio de Janeiro blijft 90 procent van de moorden onbestraft. De moord op Acioli werd bevestigd en uitgevoerd door politieagenten. Tegen drie agenten had de rechter kort voor de moord een arrestatiebevel uitgevaardigd voor de moord op een jongeman.

VS heffen importverbod Myanmar op

WASHINGTON — De Verenigde Staten hebben gisteren het bijna tien jaar oude importverbod op de meeste goederen uit Myanmar opgeheven. De maatregel is een aanmoediging voor de recente hervormingen in het land, vlak voor het historische bezoek van president Barack Obama aan Myanmar.

De Amerikaanse regering zegt dat de grootste economie ter wereld zijn deuren openzet voor producten uit

het lang geïsoleerde land, voorheen bekend als Birma. Een uitzondering is er nog voor de import van edelstenen, een sector die wordt gezien als belangrijke motor van corruptie en geweld.

De stap 'is bedoeld om de lopende hervormingen in Myanmar te ondersteunen, om verdere veranderingen aan te moedigen, maar ook om nieuwe kansen te bieden voor Birmese en Amerikaanse bedrijven', aldus de verklaring. Minister van Buitenlandse

Zaken Hillary Clinton had al beloofd om de handelsbetrekkingen met Myanmar te normaliseren tijdens een ontmoeting met president Thein Sein in september in New York. Die had kritici toen de mond gesnoerd met de lancering van een golf aan democratische hervormingen.

Obama zal maandag de eerste zittende Amerikaanse president zijn die Myanmar bezoekt, een reis die een paar jaar geleden nog ondenkbaar zou zijn geweest.

Doden bij brand olieplatform in Golf van Mexico

NEW ORLEANS — Bij een brand op een Amerikaans olieplatform in de Golf van Mexico zijn gisteren twee mensen om het leven gekomen en twee worden er vermist. Vier anderen konden tijd worden geëvacueerd van het platform voor de kust van de staat Louisiana. De kustwacht meldde dat er voor zover bekend geen olie in de zee is gelekt.

Grote betoging in Amman tegen koning Abdullah

Foto: AFP

Zo'n 2000 leden van de oproerpolitie sloten straten af in een poging de demonstranten weg te houden.

AMMAN — Naar schatting 10.000 demonstranten in de Jordaanse hoofdstad Amman hebben gisteren het vertrek van koning Abdullah II geëist. "Vrijheid, vrijheid, weg met Abdullah", riepen de betogers, die samen waren gekomen om tegen prijsverhogingen te demonstreren.

De menigte was gevarieerd in samenstelling en bevatte islamieten, jonge vrijzinnige

activisten en leden van de linkse oppositie. De demonstranten keerden zich onge-

woon fel tegen de vrijwel absoluut regerende vorst: "Abdullah hervorm of ga weg, je hebt je legitimiteit verloren, Abdullah je tijd is voorbij." De oproerpolitie slaagde erin de betogers weg te houden bij het koninklijk paleis, zonder ongeregeldheden. Er zijn vaker betogingen in Jordanië, maar het is ongebruikelijk dat er tegen de koning wordt geageerd. Er staat ook een gevangenisstraf op het beledigen van de koning.

Abdullah II heeft een bezoek, dat hij komende week aan Engeland zou brengen, afgezegd.

Abdullah II heeft een bezoek, dat hij komende week aan Engeland zou brengen, afgezegd.

'Israël doodt opnieuw Hamas-commandant'

GAZA — Israël heeft volgens Palestijnse bronnen opnieuw een commandant van de radicaal-islamitische Hamas in de Gazastrook gedood. Het zou gaan om de militaire leider van het centrale deel van de Gazastrook, Abu Jalal Ahmed.

Hij kwam gisteren door een raketaanval om het leven, samen met twee van zijn broers en een buurman in het vluchtelingenkamp van Al-Mughazi.

Op woensdag had een Israëlische raketaanval in Gaza-Stad al het leven gekost aan Ahmed al-Jaabari, een leider van de Islamitische Vrijheidsbeweging Hamas. Het totale

dodental in de Gazastrook door Israëlische luchtaanvallen is inmiddels gestegen tot 29.

Reservisten

Het Israëlische kabinet heeft gisteren de mobilisatie van 75.000 reservisten voor de campagne tegen de Gazastrook goedgekeurd. Dat betekent meer dan een

verdubbeling van het aantal reservisten die indien nodig ingezet kunnen worden sinds het offensief in de Gaza begon, aldus politieke bronnen.

Aan de beslissing ging een vier uur durend overleg van premier Benjamin Netanyahu met andere leden van het kabinet vooraf. Het besluit betekent niet dat alle 75.000 reservisten worden opgeroepen voor actie, maar geeft het Israëlische leger het groene licht om ze in te schakelen als dat nodig is.

Derde boek van paus over Jezus komt uit

VATICANSTAD — Het laatste deel van de trilogie van paus Benedictus XVI over Jezus verschijnt woensdag. Het boek gaat vooraf aan de andere twee delen en gaat in op de verhalen over de kindertijd van de stichter van het christendom. De Nederlandse vertaling verschijnt op 17 december.

De uit Duitsland afkomstige paus heeft het boek van 176 pagina's in zijn moedertaal geschreven onder zijn eigen naam, Joseph Ratzinger. De nu 85-jarige Benedictus begon in de zomer van 2003

aan de serie, toen hij nog hoofd van de Congregatie voor de Geloofsleer van de Rooms-Katholieke Kerk was. Hij zou al zijn vrije tijd in de boeken hebben gestoken. Het nieuwe boek verschijnt

in eerste instantie in 32 landen en 20 talen.

Het eerste deel van Jezus in Nazareth verscheen vijf jaar geleden en ging over de periode van Jezus' doop in de Jordaan tot kort voor zijn kruisiging. Het tweede beschrijft onder meer de intocht in Jeruzalem, de kruisiging en de opstanding. Van de eerste twee delen zijn in Nederland meer dan 20.000 exemplaren verkocht.

'Nucleaire fabriek Iran voltooid'

WENEN — Iran staat op het punt zijn productie van verrijkt uranium sterk te vergroten. Dat komt doordat de inrichting van een nucleaire fabriek bij de stad Qom voltooid is, meldt een gisteren verschenen rapport van VN-atoomwaakhond IAEA.

Officieel verrijkt Iran in de deels ondergrondse faciliteit uranium voor medische isotoepen. Het Westen heeft ernstige twijfels over die bewering en vreest dat het land het uranium nog verder zal verrijken om er een kernwapen van te maken. De IAEA stelt dat 40 procent van het verrijkte uranium is gebruikt voor onderzoeksdoeleinden. Analisten, die denken dat Iran aan een kernbom werkt, denken dat het land nog jaren verwijderd is van dat doel. De internationale gemeenschap probeert de islamitische republiek al jaren via diplomatie te weerhouden van het maken van kernwapens.

Bo aporte, un compromiso pa nos progreso!

Tornado treft toeristen in Portugal

Foto: TPN

De tornado zorgde voor veel chaos en paniek.

LAGOA — Toeristen in de Algarve in het zuiden van Portugal zijn gisteren getroffen door een tornado.

Er vielen zeker dertien gewonden, waarvan drie er ernstig aan toe zijn. Minstens twee Nederlandse

stellen werden door de tornado overvallen. Ze zijn behandeld in een ziekenhuis en daarna naar een hotel gebracht, meldde de ANWB. De tornado richtte verwoestingen aan in de plaatsen Carvoeiro en Lagoa, tussen Portimão en Faro. Daken

werden van huizen gebroken en auto's werden meegesleurd.

Ook de campers van de Nederlanders raakten zwaar beschadigd. Duizenden mensen in het gebied kwamen zonder elektriciteit te zitten.

Ikea betreurt inzet dwangarbeiders DDR

STOCKHOLM — Ikea 'betreurt ten zeerste' dat in het toenmalige Oost-Duitsland waarschijnlijk gevangenen zijn gedwongen om te produceren voor de Zweedse meubelgigant. Een onderzoek van accountantsbureau Ernst & Young heeft uitgewezen dat in de jaren zeventig zowel criminelen als politiek gevangenen spullen moesten maken voor leveranciers van Ikea.

Het onderzoek toont ook aan dat mensen bij Ikea hebben geweten dat er mogelijk sprake was van dwangarbeid. Het bedrijf sloot contracten met de regering van de Duitse Democratische Republiek (DDR). De dwangarbeiders komen wellicht in

aanmerking voor compensatie, aldus de Britse omroep BBC gisteren. De voorzitter van de slachtoffervereniging UOKG, Rainer Wagner, heeft eerder gezegd dat Ikea slechts een van de vele bedrijven was die hebben geprofiteerd van

dwangarbeid in de DDR. Wagner liet weten dat Ikea nu het voortouw heeft genomen in de kwestie en dat de slachtoffers daar 'erg dankbaar voor zijn'.

Volgens Ikea is het bedrijf altijd tegen dwangarbeid geweest, maar waren de maatregelen die dit moesten uitbannen onvoldoende.

Servië zegt conferentie met tribunaal af

BELGRADO — Servië heeft gisteren een conferentie in Belgrado afgezegd, die samen met het Joegoslavië-Tribunaal gepland stond voor 22 november. De Servische vicepremier Rasim Ljajic heeft dit aangekondigd in een reactie op de afspraak van twee Kroatische ex-generaals door het internationale Joegoslavië-Tribunaal (ICTY) in Den Haag. Ljajic zei dat de Servische regering verbitterd is over de uitspraak in hoger beroep en dat dit nog meer leed berekent voor de slachtoffers en de families van de door Kroaten gepleegde etnische zuiveringen in 1995. Servië vermindert de samenwerking met het tribunaal volgens Ljajic. Zo worden besprekingen over het verstrekken van documenten aan het ICTY opgeschort.

President Egypte niet naar koptische paus

CAIRO — De Egyptische president Mohammed Mursi gaat morgen toch niet naar de koptische plechtigheid, waarmee deze oude christelijke kerk een nieuwe paus inwijdt. Mursi stuurt een gezant naar de Sint Marcuskathedraal in de wijk Abbasiya in het noordoosten van Cairo.

Daar wordt paus Tawadros II ingewijd. Hij leidt de grootste christelijke gemeenschap in het

Midden-Oosten. Naar schatting 8 tot 10 procent van de 83 miljoen Egyptenaren zijn egyptisch-orthodoxe christenen die kopten worden genoemd. Het ontstaan van de kerk wordt herleid tot Sint Marcus zelf, een van de vier evangelisten in het Nieuwe Testament van de Bijbel.

Eerder leek de conservatieve islamiet Mursi de dienst bij te gaan wonen. Het is niet bekendgemaakt waarom hij is verhinderd.

Tsjechië en Spanje in evenwicht in finale Davis Cup

PRAAG — Tomas Berdych bracht de Tsjechische tennisploeg gisteravond in de 100e finale van de Davis Cup naast titelverdediger Spanje (1-1) en voorkwam daarmee dat het duel in Praag al in het dubbelspel van vandaag beslist kon worden. Berdych versloeg in de tweede partij Nicolas Almagro in een boeiende vijfsetter, die bijna vier uur duurde.

Berdych won de partij met de cijfers 6-3, 3-6, 6-3, 6-7 en 6-3. Eigenlijk was de nummer zes van de wereldranglijst ook aan zijn stand verplicht om van Almagro te winnen. “Meer hadden we vandaag niet nodig”, vatte Berdych de gang van zaken op de eerste dag samen. “Gezien de omstandigheden was dit het maximaal haalbare. We staan weer gelijk en hebben ook zondag nog een kans, ongeacht wat er morgen gebeurt. Dat is een belangrijke stap voor ons.”

David Ferrer had de Spanjaarden op voorsprong gezet door Radek Stepanek met 6-3, 6-4 en 6-4 te bedwingen.

De 30-jarige Ferrer was over de hele partij de betere, hoewel de drie jaar oudere Stepanek een aantal oplevingen kende en zeker niet werd weggespeeld. In de eerste set overleefde de Tsjech een ellenlange zesde game door zeven breekpunten weg te werken, maar hij leverde even later de achtste heel snel in door drie dubbele fouten in zijn opslag. Ferrer, dit jaar goed voor zeven toernooizeges en de Spaanse kopman wegens het ontbreken van Rafael Nadal, nam in het tweede en derde bedrijf meteen het initiatief met een break. Stepanek stribbelde bij tijd en wijle tegen, maar bracht Ferrer nooit echt in de problemen.

Foto: Michel Cizek

Een dolblij Tomas Berdych na zijn overwinning op Nicolas Almagro.

“Ik speelde lekker. Het was een snelle ondergrond, maar ik kon er goed mee overweg”, zei de Spanjaard.

Tomas Berdych en Radek Stepanek treden vandaag ook aan in het dubbelspel. De Tsjechische captain Jaroslav Navratil verving Ivo Minar en Lukas Rosol, die

hij aanvankelijk voor het dubbel had aangewezen op het laatste moment. “Ze zullen er allebei 100 procent klaar voor zijn”, aldus Navratil, hoewel Berdych dus een zware vijfsetter in de benen had. Spanje stuurt het ervaren dubbelduo Marcel Granollers en Marc López de baan op.

McClaren hoopt op rentree Leroy Fer

ENSCHDEDE — FC Twente kan morgen in het uitduel met FC Utrecht mogelijk al over Leroy Fer beschikken. Volgens trainer Steve McClaren gaat het goed met de middenvelder. “Hopelijk kan hij al op de bank beginnen”, zei de Brit gisteren.

De bedoeling is echter dat hij eerst speelminuten in het tweede maakt. Jong Twente speelt maandag tegen Jong Feyenoord, dan komt Fer waarschijnlijk wél in actie. Nacer Chadli en Nikolai Michailov ontbreken in ieder geval in Utrecht. “Nacer heeft nog wat last van zijn enkel. Het zou mooi zijn als hij er donderdag weer bij is.” Michailov liep tijdens een training van Bulgarije een knieblessure op. McClaren is vol lof over de aankomende tegenstander. “Ze doen het goed in de competitie en spelen voor eigen publiek vaak sterke wedstrijden.” Vorig seizoen won Twente met maar liefst 6-2 in Nieuw Galgenwaard.

“FC Twente speelde toen een mentaal sterke wedstrijd. Zo moeten we morgen de wedstrijd ook benaderen, voor die eerste goal gaan. We willen winnen in Utrecht.”

Feyenoord-trainer Ronald Koeman heeft morgen voor de thuiswedstrijd tegen Willem II veel keuzes te maken. Op de al langer geblesseerde doelman Erwin Mulder en aanvaller Sekou Cissé na, heeft de trainer een fitte spelersgroep. “De concurrentie neemt dus toe”, aldus de trainer. “Dat is een luxeprobleem voor een trainer, maar het betekent ook dat er spelers teleurgesteld moeten worden.” Hij waakt voor onderschatting tegen Willem II. “Dit seizoen uit tegen PSV stonden ze binnen een half uur op een 0-2-voorsprong”, zei Koeman. “Voor ons is het zondag de belangrijkste uitdaging om een goede wedstrijd te spelen en de goede lijn van de afgelopen tijd door te trekken.”

Heynckes als Merkel

BERLIJN — Jupp Heynckes vindt het trainerschap van de club Bayern München bijna net zo zwaar als de baan van Bondskanselier Angel Merkel. “Ik denk dat het coacheschap van Bayern de moeilijkste baan in Duitsland is, na die van Bondskanselier”, aldus Heynckes in de Duitse krant *TZ*. “Hier is altijd een absolute drang naar succes, maar er zijn altijd ups en downs, dus je kunt geen moment verslappen. Binnen een topclub kun je eigenlijk niet meer echt van het voetbal genieten, want je hebt nooit de zekerheid dat je succesvol zult zijn.” Heynckes is bezig aan zijn derde termijn bij de veelvoudige Duitse kampioen. Hij volgde vorig jaar Louis van Gaal op. Hij was eerder werkzaam bij Bayern van 1987 tot 1991 en als interimcoach in 2009, waarna Van Gaal werd aangesteld.

Berlusconi houdt motivatiespeech

MILAAN — Silvio Berlusconi, voorzitter van AC Milan, heeft gisteren een poging gedaan om zijn club te bevrijden uit de benarde sportieve positie waarin die zich bevindt. De preses vloog met een helikopter naar het trainingscomplex Milanello om daar met veel bombarie zijn team te motiveren voor het duel met Napoli in de Serie A. Berlusconi omhelsde onder andere Stephan el Shaarawy. De Italiaan maakte midweeks zijn eerste interlandtreffer tegen Frankrijk en droeg die op aan de voormalige premier van het Zuid-Europese land. Daarna schudde hij de handen van alle spelers en trainer Massimiliano Allegri, waarna hij een 10 minuten durende pep talk gaf. De ploeg van Nigel de Jong en Urby Emanuelson kent de slechtste seizoensstart in jaren en staat na 12 wedstrijden slechts 13e. De ploeg verloor al 6 wedstrijden, inclusief het thuisduel met Fiorentina van afgelopen zondag (1-3).

Domper voor VVV

VENLO — Voetbalclub VVV ziet af van de bouw van een multifunctioneel centrum met voetbalstadion op het voormalige kazerneterrein in Venlo-Blerick. Dat maakte de gemeente gisteren bekend. De gemeente deed zaken met MFC De Kazerne BV. Daarin zitten enkele private partijen en de voetbalclub, die het nieuwe stadion en multifunctioneel centrum samen zouden gaan ontwikkelen. MFC De Kazerne heeft vrijdag de overeenkomst met de gemeente opgezegd. Ze werden het niet eens over geld en inrichting van het stadion. De gemeente heeft de aanbesteding per direct stopgezet. Het nieuwe stadion zou 40 miljoen euro gaan kosten.

Vukcevic uit coma ontwaakt

ZUZENHAUSEN — Boris Vukcevic is na acht weken uit zijn coma ontwaakt. Zijn Duitse voetbalclub 1899 Hoffenheim maakte dit gisteren bekend. De in Kroatië geboren voetballer raakte eind september zwaargewond na een ongeluk met zijn auto.

Hij liep onder meer verwondingen aan zijn hoofd op.

“We zijn heel erg blij dat het de goede kant op gaat met Boris. We denken iedere dag aan hem. Als de tijd rijp is zullen we hem samen bezoeken. Maar zijn herstel staat

nu voorop”, aldus manager Andreas Müller. Vukcevic, die deel uitmaakt van de Duitse selectie onder 21 jaar, heeft wel al contact kunnen hebben met zijn familie. Het is niet duidelijk hoe lang zijn herstel nog zal duren.

AKEN — De Duitse voetbalclub Alemannia Aachen is failliet. Dat maakte een woordvoerder van de club, die momenteel op het derde niveau uitkomt, gisteren bekend. Alemannia gaat komende week de faillissementsaanvraag indienen bij

de rechtbank in Aken.

De club uit Aken, die in 2007 nog uit de Bundesliga degradeerde, kampt met een liquiditeitstekort van vier miljoen euro, dat de komende maand alleen nog maar oploopt. Eind oktober werd

de club nog gered, doordat op het laatste moment een geldschietter met een grote som geld over de brug kwam. Nu is dan toch het doek gevallen voor de ‘Kartoffelkäfer’. De Nederlander René van Eck is trainer van Alemannia.

EXECUTORIALE OPENBARE VERKOOP

Op donderdag 13 december 2012 's middags om 14.00 uur, zal in de vergaderzaal van de “Aruba Surfside Marina”, L.G. Smith Boulevard 7, Oranjestad, Aruba, ten overstaan van notaris mr M.J.C. Tromp of haar plaatsvervanger, de executoriale openbare verkoop, op grond van een beschikking van het Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba (ex. artikel 3:174 BWA), bij opbod en daarop volgende afmijning worden gehouden van:

- een perceel eigendomsgrond, ter grootte van 607 m2, gelegen te Jacob Catstraat in Oranjestad, Aruba, kadastraal bekend als **Eerste Afdeling Sectie B nummer 363**; Inzetprijs: Afl. 100.000,-;
- een perceel eigendomsgrond, ter grootte van 609 m2, gelegen te Byronstraat in Oranjestad, Aruba, kadastraal bekend als **Eerste Afdeling Sectie B nummer 364**; Inzetprijs: Afl. 105.000,-;
- een perceel eigendomsgrond, ter grootte van 605 m2, gelegen te Jacob Catstraat in Oranjestad, Aruba, kadastraal bekend als **Eerste Afdeling Sectie B nummer 365**; Inzetprijs: Afl. 100.000,-;
- een perceel eigendomsgrond, ter grootte van 582 m2, gelegen te Bilderdijkstraat in Oranjestad, Aruba, kadastraal bekend als **Eerste Afdeling Sectie B nummer 392**; Inzetprijs: Afl. 115.000,-.

De veilcondities zullen 8 dagen voor de verkoopdatum ter inzage liggen ten kantore van voornoemde notaris.

De executant behoudt zich het recht voor, de veiling uit te stellen en op te houden zonder de verplichting de reden(en) daartoe te noemen.

Bieders dienen terstond een bankgarantie te overleggen en in het bezit te zijn van een geldig identiteitsbewijs.

Notariskantoor mr M.J.C. Tromp
Santa Cruz 35
Tel: 5853500/5857900
Fax: 5854222
Email: info@notaristromp.com/chamilatromp@notaristromp.com

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V., uitgever van de Nederlandstalige krant Amigoe op Aruba, zoekt een **Vormgever (m/v)**

Als persoon ben je enthousiast en heb je affiniteit met nieuws. Kwaliteit, integriteit en resultaat zijn voor jouw belangrijke drijfveren.

Inhoud functie:

De vormgever is binnen de vastgestelde regels verantwoordelijk voor het vormgeven van de krant. Het is zowel een technisch als uitvoerende functie met een beperkte vrijheid in creativiteit.

Functie-eisen:

- Vooral Indesign, maar ook Acrobat, Illustrator en Photoshop hebben geen geheimen voor je.
- Je bent flexibel en accuraat, en toch creatief.
- Je hebt een professionele werkhouding en begrijpt deadlines en de daarbij behorende werkdruk.
- Je hebt minimaal een afgeronde MBO opleiding.
- Aantoonbare ervaring in het opmaken voor print is een pré.
- Teamplayer met een grote mate van zelfstandigheid.
- Uitstekende beheersing van de Nederlandse taal in woord en geschrift.

Wij bieden:

- goede salariering en arbeidsvoorwaarden
- werktijden 7:30 a.m. – 14:00 p.m.
- prettige en dynamische werkomgeving

Graag ontvangen wij je reactie vóór 21 november 2012. Je kunt je cv met motivatie sturen naar arubadirectie@amigoe.com of achterlaten bij ons kantoor aan de Bilderdijkstraat 16 – lokaal 2, tegenover Colegio Arubano.

15 years

The Magic World of Christmas

SUNDAYS OPEN

10am - 2pm

Get Inspired & visit our Christmas Show!

Monday to Saturday from 9am - 6pm.

www.flora.aw